

TUUSULA

ELÄMÄÄ TUUSULASSA

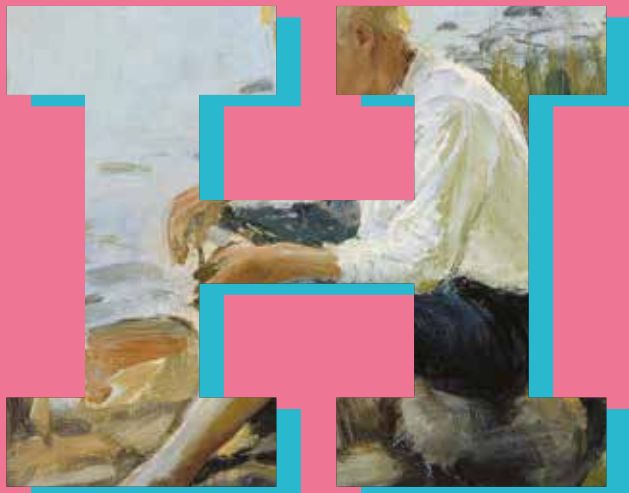
Tuusulan kunnan asukaslehti

3/2020

Julkinen tiedote

Elämisen taidetta.

tuusula.fi • facebook.com/tuusula • twitter.com/tuusulankunta • instagram.com/tuusulankunta

Virtuaalinäyttely
HALO Avoin Ateljee

HALOSEN- NIEMEN OVET AUKEAVAT

s. 3

06 | Asuntomessut Tuusulassa:
Elävä kyläkaupunki,
jossa arki on tehty helpoksi

08 | Tutustu Tuusulanjärven Rantatien
lähiluontoon museoista käsin

Tapauhtumia
kesä-
Tuusulassa

11-18

Pääkirjoitus

Teksti: pormestari Arto Lindberg
Kuvat: Kari Kohvakka

Moni suomalainen kuulee tänä kesänä Tuusulasta. Meillä on upeita asioita – Suomen parhaimpiin kuuluvaa varhaiskasvatusta ja opetusta, osallistuvan budjetoinnin mukanaan tuomaa kuntalaisaktiivisuutta, maankuulu Tuusulan Rantatie museo- ja luontokohteineen vain muutamia mainitakseni.

Tänä kesänä huomiota tuovat kuitenkin erityisesti 50. asuntomessut. Messuilla suomalaiset pääsevät tutustumaan asumiseen tulevaisuuden kyläkaupungissa. Asuntomessualue on vain alkua rakenteilla olevalle laajemmalle Rykmentinpuiston alueelle, joka tarjoaa monenlaisia asumisen mahdollisuuksia eri elämänvaiheissa ja -tilanteissa oleville ihmisille.

Rykmentinpuiston uusilla asukkailla on tässä vaiheessa käytettävissään Hyrylän keskustan palvelut muun muassa kauppoineen ja uimahalleineen – urheilukeskusta unohtamatta. Ja urheilukeskusta kehitetään parhaillaan entistäkin ehommaksi, yhdeksi Suomen parhaimmista.

Alueelle rakennetaan myös uusia palveluita: on tulossa esimerkiksi päiväkotia, koulukampus ja vanhusten hoivapalveluita. Rakennamme Rykmentinpuistoa osana koko kunnan palveluverkon uudistettavaa kokonaisuutta. Samalla kun rakennetaan esimerkiksi uusia, terveellisiä ja turvallisia oppimisympäristöjä yhtäällä, on mahdollista luopua elinkaarensa päähän tulleista toisaalla.

Voit tutustua asuntomessualueeseen sekä perinteisessä messutapahtumassa 3.–30.8.2020 että digitaalisten sisältöjen ja muiden uutuuksien avulla. Perinteisessä messutapahtumassa on huolehdittu siitä, että messuilla käynti on sujuva ja turvallinen kokemus.

Tuusula ja asuntomessualue ovat saavutettavissa niin omalla autolla kuin julkisilla liikennevälineilläkin. HSL:n bussi kulkee välillä Hyrylä – Keravan juna-asema ja tuo messuvieraat asuntomessualueelle.

Hyvää kesää ja tervetuloa asuntomessuille!

Arto Lindberg
pormestari
Tuusulan kunta

Arto Lindberg, pormestari
arto.lindberg@tuusula.fi
040 314 3101

Mika Mäki-Kuhna, apulaispormestari
mika.maki-kuhna@tuusula.fi
040 314 3103

Jussi Salonen, apulaispormestari
jussi.salonen@tuusula.fi
040 314 3102

Sisältö

- 2** Pääkirjoitus
- 4** Talo kuin unelma: "Tuusula tarjoaa meille paljon enemmän kuin osasimme haaveilla."
- 6** Elävä kyläkaupunki, jossa arki on tehty helpoksi
- 7** Taide on vetovoimatekijä myös tulevaisuuden Tuusulassa
- 8** Tutustu Tuusulanjärven Rantatien lähiluontoon museoista käsin
- 9** Asumisen unelmia Tuusulassa 1970 ja 2000
- 11** Kesän tapahtumakalenteri
- 12** Kulttuurin Tuusula näyttää parhaat puolensa Tuusula-viikoilla
- 12** Ajan aalloilla – Tuusulan Taiteiden Yö 28.8.
- 13** Kesäkalenteri
- 17** Tove Jansson ja muumikodin ihanne
- 18** Albert Gebhard Pekka Halosen vieraana Halosenniemessä – esittelyssä tuntemattomampi Suomen kultakauden taiteilija
- 19** Lampaista kesälaitumille
- 19** Hyvinvointia Tuusulan lähiluonnosta
- 20** Pidetään yhdessä pohjavesistä huolta!
- 21** Hyrylään kohoaa maailman ensimmäinen hiilineutraali asuinalue
- 21** Elias-karhun historia elää Rykmentinpuistossa
- 22** Jokelaan avautuu senioripuisto
- 23** Kellokosken uimakopit kertovat alueen historiasta
- 24** Yhteisötilat meidän kaikkien käytössä
- 25** Rahoita ideasi uudella tavalla
- 25** Kahvitella voi myös virtuaalisesti
- 26** Koko kesä ulkoillen
- 27** Koronavirusepidemian aikana

Tuusulan kunnan asukaslehti 3/2020

Seuraavat lehdet:

4/2020 ajankohta tarkentuu

Päätoimittajat: Paula Kylä-Harakka,
paula.kyla-harakka@tuusula.fi, 040 314 2004
Pia Visti-Korhonen, pia.visti-korhonen@tuusula.fi,
040 314 2011

Taitto: Grapica Oy

Paino: Lehtisepät

Jakelu: SSM/Jakelujuniorit

Painos: 19 000 (julkinen tiedote)

Kannen kuva: Tuusulan kunta

Tervetuloa taidenäyttelyyn – tässä ja nyt

HALO Avoin Ateljee avaa Halosenniemen ovet juuri siellä,
missä sinä ja älylaitteesi olette. Mene osoitteeseen

elamisentaidetta.fi/halo

tai skannaamalla yllä oleva koodi.

Etsi virtuaalinäyttelystä kätketty
teos ja voita kahden hengen
museoliput sekä piknik-kori!

HALO

AVOIN ATELJEE

TUUSULA

Elämisen taidetta.

tuusula.fi • facebook.com/tuusula • twitter.com/tuusulankunta • instagram.com/tuusulankunta

Talo kuin unelma:

”Tuusula tarjoaa meille paljon enemmän kuin osasimme haaveilla.”

Pärssisillä eletään odotuksen ja innostuksen sekavissa tunnelmissa. Vielä pitää maltaa hetki ennen kuin perhe pääsee muuttamaan unelmiensa moderniin omakotitaloon, siihen jossa on suuret ikkunat ja latomainen tunnelma. Mukaan vanhasta kodistaan he haluaisivat huoltoyhtiön, ei juuri muuta.

Muutto tarkoittaa Pärssisille myös elämäntapamuutosta, siirtymää urbaanista Helsingin kantakaupunkiympäristöstä luonnonläheiseen Tuusulaan.

– Olemme molemmat hyvin kärsimättömiä ihmisiä, ja haastavinta tässä taloprojektissa on ollut ehdottomasti odottaminen. Olemme vierailleet talolla viikoittain ja seuranneet tiivistä töiden edistymistä, **Julia Pärssinen** kertoo.

Pärssisten perheeseen kuuluu äiti Julian ja isä **Jarkon** lisäksi pian kaksi vuotta täyttävä **Noel** ja 3,5-vuotias **Oliver**. Tuusulan Rykmentinpuiston asuntomessu-

alueella sijaitsevan Dekotalo Ruutin pariskunta osti valmiina talopakettina. Kaikki lähti liikkeelle Instagramista.

– Viime elokuussa meitä vastaan tuli mainos asuntomessualueella myytävästä talosta. Ihastuimme taloon heti pelkän kuvan perusteella, koska siinä yhdistyi haaveemme modernista talosta isoine ikkunoineen sekä latomainen luonnonläheinen tunnelma, Julia kertoo.

Pariskunta pakkasi pojat autoon ja ajoi lähes siltä istumalta paikan päälle katsomaan tonttia, jossa oli jo perustukset valmiina. Kotona asiat etenivät vauhdilla.

– Otimme heti yhteyttä pankkiin ja rakennuttajiin, koska olimme varmoja, että nyt oli löytynyt koti, jossa yhdistyy kaikki haaveemme. Olimme katsoneet tontteja lähialueilta aiemmin, mutta meille sopivaa ei tuntunut olevan tarjolla. Halusimme uudelle alueelle, jossa on uuden alueen tunnelma, ja Rykmentinpuisto täytti myös nämä toiveemme, Jarkko selvittää.

Tasapainoa kiireiseen lapsiperhearkeen

Hyvä etäisyys Helsingistä, tarpeellisen tukiverkoston ja palvelujen läheisyys olivat avainasemassa, kun Jarkko ja Julia pohtivat uuden kotinsa sijaintia.

– Pienten lasten kanssa elämä on kiireistä, ja halusimme vastapainoksi kodin paikkaan, jossa liikkuminen on helppoa. Tärkeä tekijä meille on ollut myös se, että niin lapset kuin me aikuiset voimme toteuttaa itseämme vapaammin kotimme lähiympäristössä, Julia toteaa.

Julia on kasvanut Järvenpäässä, joten Tuusula ja Tuusulanjärven alue on hänelle tuttua seutua myös kulttuurimaisemien puolesta.

– Haaveenamme on hankkia maantiepyörät ja lapsille pyöräilyvaunu ja tutustua Tuusulaan ja sen lähimetsiin myös pyörän selästä. Tuusulanjärven miljöö kiehtoo meitä kovasti. On ihana ajatus, että voimme pyöräillä Järvenpäähän mummolaan

Tuusulanjärven rantareittejä pitkin, Julia lisää.

Pariskunta harrastaa monipuolisesti liikuntaa, joten he arvostavat suuresti Tuusulan ja Rykmentinpuiston ulkoilu- ja urheilupaikkoja sekä läheisiä luontoalueita.

– Olen suunnistanut pienestä pitäen ja odotan innolla, mitä Tuusulan metsät minulle tarjoavat. Lisäksi odotan paluuta vanhan hiihtoharrastukseni pariin, koska Rykmentinpuistossa ladut alkavat omalta takapihalta, tosin vain, jos Suomen talvisen mahdollistaa, Jarkko jatkaa.

Jännitystä positiivisessa potenssissa

Pärssiset kehuvat taloprojektinsa sujuneen erinomaisesti, vaikka muutamia liikkuvia jännitystekijöitä on etenkin viime metreillä ilmaantunut kuvioihin. Parhailaan pieni kysymysmerkki on se, miten asuntomessujen aikataulun muutos tulee vaikuttamaan heidän muuttoonsa sekä lasten päiväkodin aloittamiseen.

– Se, että uusi kotimme sijaitsee asuntomessualueella, herättää meissä kuitenkin pelkästään positiivisia ajatuksia. Meistä on hienoa, että naapurusto on lähes valmis, kun vihdoinkin pääsemme muuttamaan, ja koko Rykmentinpuiston kehittyvä asuinalue on suunniteltu monipuoliseksi kokonaisuudeksi kaikkine palveluineen sekä leikki-, liikunta- ja virkistyspaikkoineen, Jarkko kehuu.

– Itse olen intohimoinen sisustuksen harrastaja, joten on ollut hienoa päästä mukaan projektiin, jossa sisustus on näin suuressa roolissa. Vaikka ostimme valmiin talopakettin, olemme päässeet vaikuttamaan suuresti talomme sisustukseen ja materiaalivalintoihin, Julia toteaa.

Alussa pariskunta jännitti sitä, saisivatko lapset päiväkotipaikan samasta päiväkodista. Tämä jännitys päättyi kuitenkin nopeasti, kun paikat löytyivät molemmille, ja Pärssiset pääsivät valitsemaan kahdesta lähialueen päiväkodista heille sijainnillaan paremman.

– Tällä hetkellä vaikeinta meille on se odottaminen. Joka kerta talolla vieraillessa huomamme, että pois lähteminen on entis-

tä vaikeampaa ja vaikeampaa. Emme malttaisi millään odottaa sitä, että pääsemme kutsumaan ystäviä ja sukulaisia yökylään, ja viettämään heidän kanssaan eri tavalla aikaa kuin mitä kerrostaloelämä mahdollistaa, Julia toteaa.

Vastuu omakotitalosta herättää myös jännitystä, koska pariskunta on asunut kerrostalossa aina lapsuudenkodista pois-
muutosta saakka.

– Olemme vitsailleet, että jos jotain haluaisimme mukaan nykyisestä kodistamme, niin se olisi ilman muuta huoltoyhtiö, Jarkko nauraa.

– Toisaalta meille on täysin uusi ja innostava haaste tämä ensimmäinen oma piha. Jarkko on vertaillut erilaisia kasteluletkuja ja ruohonleikkureita, joille on pian kovasti tarvetta. Ja minusta on ihanaa päästä

touhuamaan lasten kanssa omalle pihalle, ja nauttimaan sitä kautta kaikista eri vuodenaajoista, Julia hehkuttaa.

Pärssiset myöntävät, että tekivät uuden kotinsa ostopäätöksen lähes yksinomaan talon perustella. Hiljalleen he ovat kuitenkin huomanneet, kuinka onnekkaita todella ovat.

– Tuusula tarjoaa meille asuinpaikkana paljon enemmän kuin mitä ikinä osasimme haaveilla. Olemme todella odottavaisissa tunnelmissa ja innoissamme tulevasta. Ajatteleme Tuusulasta kotikaupunkina positiivisesti ja uskomme, että se on perheellemme kaikin puolin juuri sopiva paikka asua. ●

Elävä kyläkaupunki, jossa arki on tehty helpoksi

Tuusulan asuntomessualue sijaitsee Rykmentinpuistossa, Hyrylän vanhalla varuskunta-alueella, jonne nousee tulevaisuudessa koti jopa 15 000 ihmiselle. Pinta-alaltaan kyse on yhdestä Uudenmaan laajimmasta aluekehityshankkeesta.

Rykmentinpuistossa rakentaminen on hyvässä vauhdissa. Kaikkiaan maa-alue käsittää lähes 500 hehtaaria ja ulottuu Tuusulan uimahallilta aina Keravan rajalle saakka. Alueelle rakennetaan monipuolisesti erilaisia koteja pientaloista kerrostaloihin, ja kaikkea siltä väliltä.

– Alueelle on tulossa erilaisia asuntojen hallintomuotoja sekoittuneesti, ja alueelle rakennetaan myös sukupolvia yhdistäviä kortteleita eri ikäisille ja elämäntilanteissa oleville asukkaille. Kerrostalohankkeita on jo nyt rakenteilla kymmenkunta ja niistä yksi sijoittuu kesän asuntomessualueelle, kertoo Rykmentinpuiston ohjelmapäällikkö **Tuomo Sipilä**.

Hyrylän varuskunnan lakkauttaminen vuonna 2007 oli paha takaisku Tuusulalle niin imagon kannalta kuin työllisyyden näkökulmasta. Hyvin nopeasti tilanne kuitenkin kääntyi ja kunnassa tunnustettiin tämän lähes koskemattoman varuskunta-alueen mahdollisuudet.

– Rykmentinpuisto-nimitys on perua kansainvälisestä arkkitehtikilpailusta, joka käynnistyi melko pian varuskunnan lakkautuksen jälkeen. Kilpailu tuotti hyviä ideoita. Rykmentinpuiston osayleiskaava sai lainvoiman vuonna 2014, Sipilä kertoo.

Perinteisen aluerakentamisen sijasta Rykmentinpuistoa lähdettiin heti alusta asti kehittämään kokonaisvaltaisesti käytännön tasolla eri osapuolia kuunnellen.

– Kuntalaisia on osallistettu alusta asti,

eivätkä ideat ole jääneet vain kyselyiden taolle. Esille on nostettu erilaisia teemoja, ja olemme panostaneet energiaratkaisuihin, viestintään, luontoon ja taiteeseen. Rykmentinpuisto tullaan muistamaan pitkään myös juhluvuoden asuntomessuistaan, Sipilä listaa.

Puoli miljoonaa työpaikkaa puolen tunnin säteellä

Rykmentinpuistossa arkea helpottaa se, että siellä kaikki on lähellä. Asukkaan ei tarvitse valita maaseudun tai kaupungin väliltä: tarjolla on samassa paketissa kaupunki ja luonto, palvelut sekä koti, työ ja vapaa-aika.

– Rykmentinpuiston sijainti on loistava. Ollaan osa Tuusulan keskustaa, Keravan juna-asema on kolmen kilometrin päässä, Helsingin keskustaan pääsee junalla reilussa puolessa tunnissa, lentokentälle vartissa. Lisäksi Lahden ja Hämeenlinnan moottoriteille on hyvät yhteydet, Sipilä kuvaa.

Kaikki peruspalvelut löytyvät, ja Hyrylän keskustaan on kävely matka. Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä löytyvät kaupat, kirjasto ja vapaa-aikapalvelut, uimahalli sekä Keski-Uudenmaan suurin urheilukeskus. Alueelle rakentuu myös kouluja, päiväkoteja ja kerrostalojen kivijalkaan erilaisia palveluita. Erytymänsä ansaitsee uimahallin viereen rakentuva hirsinen monitoimitalo Monio, johon tulee lukion lisäksi kansalais- ja musiikkiopisto, taiteen perusopetusta, käsityökoulu sekä monenlaisia kokous- ja esitystiloja.

– Monio on valittu yhdeksi Microsoftin 17 lippulaivakoulusta. Lukio tulee toimimaan kehitysverkostona uusien pedagogis-

Lisätietoja Rykmentinpuistosta ja siellä myynnissä olevista tonteista sekä asunnoista:

www.rykmentinpuisto.fi

Asuntomessujen 50-vuotisjuhlamessut järjestään Tuusulassa 3.8.–30.8.2020.

Messualue sijaitsee Rykmentinpuiston Puustellinmetsässä, jossa nähtävillä on monimuotoinen kattaus erilaisia asunto- ja townhouseista omakoti- ja kerrostaloihin. Messuilla esitellään elämisen taidetta tulevaisuuden kyläkaupungissa.

Lisätietoja: www.asuntomessut.fi

ten ja teknologisten keksintöjen käyttöönotossa, Sipilä painottaa.

Rykmentinpuiston keskus rakentuu vanhojen kasarmirakennusten ympärille. Tiloihin kaavillaan artesaanikorttelia: kahviloita, pienpanimoita, leipomoita ja käsityöliikkeitä.

– Kokonaisuudessaan Rykmentinpuisto on paljon enemmän kuin pelkkä uudisasutusalue. Vision mukaan alueelle on kaavailtu jopa 1000 uutta työpaikkaa. Erinomaiset liikenneyhteydet laajentavat työssäkäyntialuetta vaivattomasti myös kuntarajojen ulkopuolelle.

– Varuskunta-alueen omaleimainen historia, kattavat lähipalvelut ja upea luonto tekevät Rykmentinpuistosta ainutlaatuisen ja houkuttelevan asuinalueen, Sipilä kuvaa. ●

Taide on vetovoimatekijä myös tulevaisuuden Tuusulassa

Tuusula tunnetaan taidekuntana, ja taiteen perinnettä on haluttu jatkaa ja tuoda osaksi myös Rykmentinpuiston uudisasutushanketta. Alueelle on laadittu oma taideohjelma, jonka kautta kerätyillä varoilla rahoitetaan seudun korkeatasoista suunnittelu- ja rakennustyötä sekä elävää tapahtumatoimintaa.

Tuusulan taidemuseon intendentti **Minna Tuomisen** mukaan uudisrakentaminen antaa loistavat mahdollisuudet integroida taide osaksi ihmisten elävää arkea. Samalla vahvistetaan uuden asuinalueiden vetovoimatekijöitä jo suunnitelma- ja työvaiheessa.

– Taiteella on ehdottoman positiivinen vaikutus asuinalueiden viihtyvyyteen, ja siihen tunteeseen, että tietty paikka koetaan omaksi. Julkisiin paikkoihin sijoitettava taide on jokaisen saavutettavissa ilman pääsymaksuja ja aukioloaikoja, ja teoksista muodostuu nopeasti kaikille yhteisiä maamerkkejä, Tuominen jatkaa.

Taide ymmärretään nykyisin hyvin monimuotoisena ihmisten arkea parantavana suunnitteluna ja toimintana. ja Taiteeseen panostaminen kertoo arvostuksesta alueita kohtaan.

– Taiteella on sekä esteettistä että käytännöllistä merkitystä. Taiteen yhdistäminen osaksi rakennushankkeita on lisääntynyt 2000-luvulla niin Suomessa kuin ulkomailla. Käytännössä taidehankkeet ovat aina ainutlaatuisia, paikkakuntaansa sidottua toimintaa, jotka luovat alueelle omaa vahvaa identiteettiä, Tuominen painottaa.

Taide-euro maksaa itsensä takaisin moninkertaisesti

Rykmentinpuiston taideohjelman toteutumista ohjaa kunnan nimeämä taiteen ohjausryhmä, jonka puheenjohtajana Tuominen toimii. Ohjausryhmässä on mukana monialaista osaamista, ja se päättää

Pekka Jylhä:
Auringonsilta, 2020.
Kuva: Minna
Tuominen

taiteilijavalinnoista ja niiden kriteereistä, hankkeiden määrärahojen käytöstä, aikatauluista sekä toimii sopimuskumppanina taiteilijoiden kanssa.

– Taideohjelmaa rahoitetaan prosenttiperiaatteella: kaikki tuottajamuotoiset rakennuttajat maksavat kolme prosenttia tontinhinnasta erilliseen taiderahastoon, johon Tuusulan kunta osallistuu aina 1,5 prosenttia tontin myyntihintaa vastaavalla summalla.

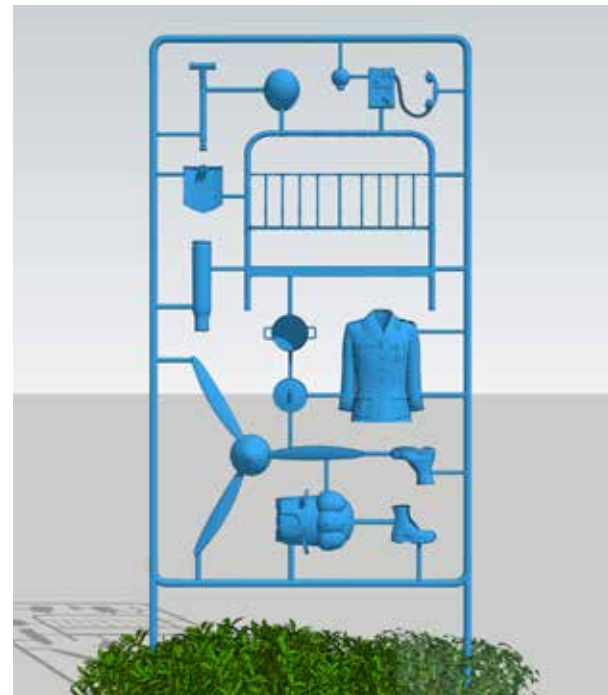
– Taiderahalla katamme kaikki taiteen suunnittelusta ja toteuttamisesta aiheutuvat kulut, joita taiteilijapalkkioiden lisäksi ovat materiaali- ja toteutuskulut, taiteen koordinoinnin kulut sekä esimerkiksi rakennesuunnittelusta aiheutuvat lisäkulut, Tuominen selvittää.

Tuomisen mukaan erilaisia taidehankkeita ja -ohjelmia on tulevaisuudessa tarkoitus jatkaa myös muualla Tuusulassa ja lisätä näin eri alueiden vetovoimaa ja eheytymistä kunnan alueella.

– Taiteeseen panostaminen jatkaa Tuusulan Rantatien taiteilijoiden historiallisesti viitoittamaa tietä taiteen voimallisuudesta merkityksestä koko Tuusulan kunnan identiteetille. Tahtotila on tärkein: ajan

kuluessa jokainen taide-euro maksaa itsensä takaisin moninkertaisesti, Tuominen painottaa. ●

Luonnos teokseen Déjà Vu. Michael Johansson:
Déjà Vu.

Rykmentinpuiston taideohjelman kautta taiderahaa on kertynyt tähän mennessä noin 0,7 miljoonaa euroa. Taideohjelman puheenjohtaja, intendentti Minna Tuomisen mukaan julkinen taide lisää alueiden vetovoimaisuutta ja tuottaa arvoa koko niiden elinkaaren ajan.

Seuraavat taideteokset sijoitetaan Rykmentinpuiston alueelle kesäkuun 2020 aikana.

Auringonsilta, kuvanveistäjä Pekka Jylhä. Auringonkukanmallinen, lähes yhdeksän metriä korkea teräsveistos sijaitsee asuatomessualueen läheisyydessä Rykmentinpuistotien varrella. Huomiota herättävä ympäristötaideteos on samalla tärkeä kulkureittiä viitoittava katuvalaisin. Teoksen pienoismalli on sijoitettu messujen ajaksi Tuusula-taloon.

Déjà Vu, taiteilija Michael Johansson (taideteoksen lopullinen nimi voi muuttua). Berliinissä asuvan ruotsalaissyntyisen Michael Johanssonin kaksiosainen Déjà Vu -teos sijoittuu kevyenliikenteen väylän varteen asuatomessualueen ja hulevesipuiston kohdalle. Teos on alueen väripilkku ja maamerkki, ja myös kunnioitus alueen paikalliselle varuskuntahistorialle.

Teknoluonto I (2011) ja Observatorio (2008), taiteilija Kaisu Koivisto. Pikkukarhunniihtyn viljelypalstoille, istutusten lomaan sijoittuvat teokset muistuttavat jättiläisen kokoisia sieniä, ja kertovat ihmisen ja luonnon suhteesta. Teokset herättävät pohtimaan sitä tosiasiaa, että ihmisten halu muokata ympäristöään liittyy aina myös luonnon muokkaamiseen.

Elementti (1968-75), Veistos (kuutioteema), Kasvatat dimensiot (1965) ja Rinnakkaisulottuvuus, kuvanveistäjä Lars-Gunnar Nordström. Suomalaisen, ei-esittävän ja konkreettisen taiteen uranuurtajan L-G Nordströmin (1924-2014) neljä teräsveistosta yllättävät tiukalla geometrisuudellaan kasvien täyttämien viljelylaatikoiden lomasta. Pelkistetyt tutut muodot, neliöt ja suorakulmat, leikittelevät kilvan teosten liikkeen ja rytmikan kanssa. Teoksista Elementti sijoitetaan sen pysyväälle paikalle Pikkukarhunaukiolle asuatomessujen jälkeen.

Lisätietoja Rykmentinpuiston taideohjelmasta:
www.rykmentinpuisto.fi/taide

Tutustu Tuusulanjärven Rantatien lähiluontoon museoista käsin

Pekka ja Maija Halonen vieraineen kahvilla Halosenniemen puutarhassa vuonna 1915.
Kuva: Tuusulan museo

Tuusulanjärven Rantatiellä sijaitseva Halosenniemi, Erkkola ja vaikkapa Ahola ovat useimmille tuusulalaisille tuttuja näyttelyistään, mutta oletko koskaan pysähtynyt havainnoimaan niiden luontoa? Omasta lähiluonnosta on mahdollisuus nauttia museo-kohteissa ja niiden läheisyydessä osin jopa ilmaiseksi.

Halosenniemessä, Erkkolassa, Aleksis Kiven kuolinmökillä ja Ainolassa tänäkin kesänä oppaana toimiva **Anne Vuoroksa** on vakuuttunut yhdestä asiasta: suomalaisten suhde luontoon on ollut aina läheinen.

– Sata vuotta sitten oltiin luonnon armoilla ja luontoa arvostettiin. **Pekka Halonen** piti pahana oksien katkomista, Jean Sibelius arvosti luonnon hiljaisuutta, ja kotien puutarhat sovitettiin tonteille luontoarvoa kunnioittaen. Kun taiteilijat matkustivat Helsinkiin tai vaikka ulkomaille, kuljettiin junalla.

Suomalaiset ovat palanneet kevään aikana juurilleen. Poikkeusaika on opettanut, kuinka töitä voi tehdä kotoa käsin poissa kaupungin sykkeestä, matkat voi taittaa junalla tai pyörällä ilmastoystävällisesti, ja kotiovelta aukeava luonto on voimaa ja energiaa antava keidas.

– Sata vuotta sitten ihmeteltiin, kuinka kukaan haluaa tehdä töitä ahtaassa ja ruuhkaisessa kaupungissa, jos vaihtoehtona on

maaseudun rauha, Vuoroksa kiteyttää. – Rantatieltä oli Helsinkiin suhteellisen lyhyt matka, mikä oli töiden vuoksi ehdoton asia. Mutta se riitti. Taiteilijat eivät viihtyneet hällisevässä pääkaupungissa.

Luonto on osa suomalaisuutta

Taito nauttia lähiluonnosta ei kysy tänään ikää tai statusta. Sama päti myös taiteilijayhteisöön.

– Taiteilijoista kaikki tulivat erilaisista taustoista. Silti luonto ja siitä inspiraation saaminen omaan taiteeseen oli heitä yhdistävä tekijä.

Tuusulanjärven taiteilijat arvostivat luonnon hiljaisuutta ja koskemattomuutta. Sibeliuksen kerrotaan kuulleen värin sävelinä duuriasteikolla.

– Kerran eräs brittimies, sibeliaani, joka tunsu koko Sibeliuksen tuotannon, sanoi, että vasta nähtyään Suomen luontoa Sibeliuksen musiikki avautui hänelle uudella tavalla.

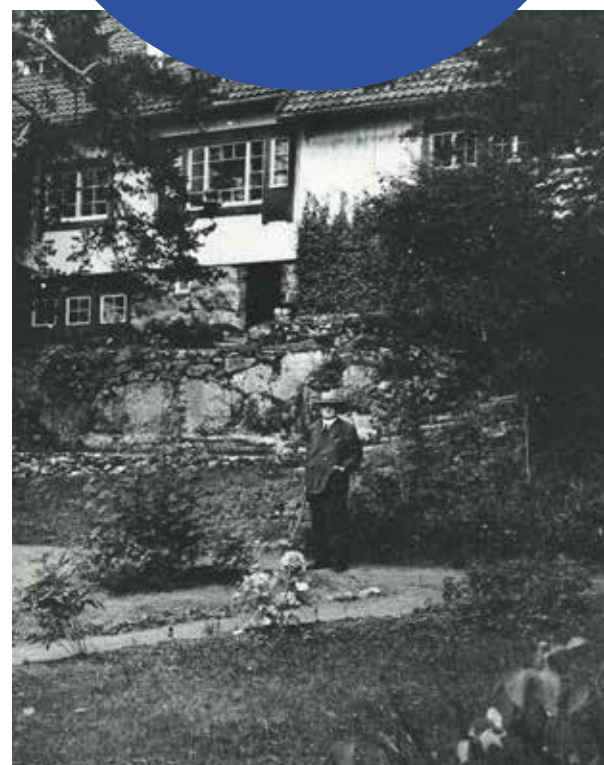
Pekka Halosen tiedetään puolestaan todenneen: ”Yli 30 vuotta olen asunut samassa paikassa metsä aivan taloni vierellä. Usein minusta on tuntunut siltä kuin omistaisin Louvren tai maailman suurimmat taidearteet oveni ulkopuolella.”

Poikkea pihaan tai nauti järveltä

Luonto on yhä vahva osa Tuusulanjärven Rantatien museo-kohteita. Omasta lähiluonnosta on mahdollista nauttia osittain ilman pääsylippuakin.

– Ainolassa portit ovat avoinna museon aukioloaikoina, Kiven kuolinmökkin vierestä kulkee yleinen kävelypolku ja Halo-

Tuusulanjärven Rantatie ja sen museokohteet ovat kesällä Tuusulassa vietettävien Asuntomessujen oheiskohde.

Jean Sibelius kotinsa Ainolan puutarhassa.
Kuva: Tuusulan museo

senniemen piha-alue on avoinna ympäri vuoden. Jos järven lähiluonto kiinnostaa, Halosenniemen museokaupasta on mahdollista lainata veneitä omatoimiseen veneilyyn, Vuoroksa valottaa. ●

Teksti: Jaana Koskenranta
Kuvat: Tuusulan museo

Lahelanrinteen messuilla eniten huomiota saivat uutta muotokieltä ja rakennustekniikkaa edustavat talot. Hulpea Domino-talo ei jättänyt ketään kylmäksi.

Asumisen unelmia Tuusulassa 1970 ja 2000

Suomen ensimmäiset asunomessut pidettiin kesällä 1970 Tuusulassa Lahelanrinteessä. Kuuden hehtaarin alueelle nousi kaikkiaan 66 asuntoa, joista yleisölle oli auki 39 asuntoa.

Vuonna 1970 rakennettiin paljon, sillä Etelä-Suomessa oli kova muuttovoitto, samoin asuntopula. Asuntokantakin oli vielä vaatimaton. Vain puoleen Suomen asunnoista tuli juokseva lämmin vesi.

Kasvukeskuksissa rakennettiin kovalla kiireellä ”kerrostaloja metsän keskel-

le”. Elementtilähiöt olivat kuitenkin monille huomattavaa parannusta asumistasossa ja -väljyydessä.

Lahelanrinteessä etsittiin kerrostalorakentamisen vastapainoksi edullisia ratkaisuja pientaloalueen rakentamiseen. Messujen teemana oli osuvasti ”Oma tupa – oma lupa”. Yksityisyys ja oma rauha olivat silloinkin pientaloasumisesta unelmille tärkeitä asioita.

Messualueen tontit olivat aikakauden mittapuun mukaan melko pieniä. Reilun 700 neliön tontin hinta kunnallistekniikkamaksujen kanssa oli nykyrahaksi

muutettuna noin 15 000 euroa. Useimmat messualueen taloista vastasivat hyvin tavallisen lapsiperheen tarpeita. Talojen keskikoko oli 140 neliötä, kun niin sanotut aputilat (mm. sauna ja tekniset tilat) laskeaan kokonaispinta-alaan, kuten nykyisin. Tavallisin pohjaratkaisu oli neljä huonetta ja keittiö.

Uusinta arkkitehtuuria ja rakennustekniikkaa edustavat Bungalow- ja Domino-talot saivat paljon huomiota. Myös värien kirkkautta, vahvuutta ja paljoutta ihasteltiin. Tasakatot ja matalat linjat olivat pop. Lisäksi messuilla esiteltiin uutta elementti-

Erilaiset kivilajit, sora ja karuun maahan sopivat kasvit muodostivat kauniin kokonaisuuden. Taustalla Jyrki Tasan, Saara Revon ja Janne Revon suunnittelemat rakennukset Suora ja Kaari. Kuva: Saara-Maria Paakkinen.

Kasvivalinnoissa huomioitiin karu maaperä. Päivänkakkarat reunustavat näkymää Naavankieron suuntaan. Kuva: Saara-Maria Paakkinen.

Nummenharjun asuntomessualue rakentui keväällä 2000. Kuva: Saara-Maria Paakkinen.

Presidentti Kekkonen kävi istuttamassa muistopuun Lahelanrinteeseen 28.8.1970.

rakentamista ja arvostettiin käytännöllisiä ja muunneltavia ratkaisuja.

Lahelanrinteessä koko messukonsepti näytti olevan jo melko pitkälle valmis: oli asunnot, esittelytelta ja suosikkiaänestys, jonka pääpalkintona oli Finnairin lahjoittama Euroopan lento koko perheelle. Ainakin Kotiliesi-lehdellä ja Avotakalla oli jo Lahelanrinteessä oma sisustuskohte. Helikopteri lennätti halukkaita viikonloppuisin ja messulavalla **Niilo Tarvajärvi**, Tuusulan oma poika ja aikakauden tv-julkkis, juonsi laatikkoleikkejään.

Lahelanrinteen messuista tuli menestys. Kävijämääräksi arveltiin 25 000, mutta lopulta kävijöitä oli kuuden viikon aikana 88 500.

Messujen jälkeen värikkäisiin, matalalinjaisiin taloihin muutti pääasiassa lapsiperheitä, ja alueesta tuli mukava ja yhteisöllinen kotipaikka. Useimpien talojen kattomuoto on muuttunut harjakatoksi ja

moneen on rakennettu varastoja, terasseja ja muuta lisätilaa. Tavoite muunneltavuudesta on siis toteutunut. Puoli vuosisataa sitten pidettyjen asuntomessujen tavoite tarjota viihtyisiä, käytännöllisiä ja mukavia koteja lähellä luontoa on täytynyt Lahelanrinteessä hyvin.

Nummenharjasta tuli menestys

Nummenharjun vuoden 2000 messualue rakennettiin entiseen sorakuoppaan. Alueen koko oli 32 hehtaaria, ja sinne rakennettiin 127 asuntoa, joista 83 on rivitaloissa. Messualueella yleisölle esiteltiin 54 kotia.

Kun messujen tulosta Tuusulaan päätettiin vuonna 1995, elettiin vielä 1990-luvun jättilaman varjossa. Talous ja rakennustoiminta oli vasta vähitellen toipumassa. Oltiin taas uuden ajan kynnyksellä. Messu-

aluetta oli halua ja aikaa suunnitella hyvin. Kun messut sitten vuonna 2000 pidettiin, oli talous hyvässä kasvussa.

Messujen keskeinen teema oli maisemaurioiden korjaaminen ja rakentaminen pohjavesialueelle. Viherrakentamiskilpailun tuloksena alueelle saatiin hienot puistoalueet. Viimeistelty julkinen katu-tila kiveyksineen oli tuolloin vielä melko uutta, ja se antaa edelleen laadukkaan leiman koko alueelle.

Myös puurakentamisesta järjestettiin suunnittelukilpailu. Sen tuloksena syntyi neljä erilaista modernia puutalomallia, joista rakennettiin tyylikkäitä, kaupunkimaiseen rakentamiseen sopivia kortteleita kompakteine asuntoineen.

Villa 2000 oli aikaansa edellä oleva kotalo: ekologinen, tekninen ja muunneltava. Ilmatyynyjen avulla tarpeen mukaan ulos tai sisälle liikuteltava sauna sai paljon huomiota. Saunan saattoi pitää sisällä talossa tai siirtää ulkoterassille. Alueen omakotitalot oli sijoitettu viehättävien korttelien varteen ja huolimatta mallien ja tyylien kirjosta, talot istuvat maisemaan hyvin.

Rivitaloasunnot ja kytkettyjen pientalojen korttelit olivat täynnä hyviä perheasuntoja, joiden koko vaihteli 60–140 neliön välillä. Eniten messuyleisön huomiota herättivät kuitenkin omakotitalot, Niiden keskikoko oli kasvanut 165 neliöön. Suurimmassa osassa taloja pesutilat olivat vielä varsin kompakteja. Kaksi suihkua alkoi olla pesuhuoneessa vakio, mutta kaksi lavuaaria kylpyhuoneessa vielä melko harvinainen ilmiö. Monissa kaksikerroksissa taloissa oli korkea olohuone ja sen kautta osittain avoin yhteys yläkertaan. Terrassialueet olivat jokseenkin maltillisia.

Asuntomessut kiinnostivat suurta yleisöä. 2000-luvun alussa moni oli aikeissa toteuttaa unelmansa omakotitalosta kehyskunnassa ja messuilta etsittiin ja saatiin ideoita. Messuilla kävi 274 699 henkilöä, mikä on edelleen asuntomessujen kävijäennätys. Panostaminen viherrakentamiseen ja hyvään suunnitteluun kannatti, sillä messualue näyttää edelleen hyvältä ja viihtyisältä. ●

Ihmisvilinää Nummenharjuntien. Kuva: Saara-Maria Paakkinen.

Kesän tapahtumakalenteri

Kulttuurin Tuusula – kesä täynnä tapahtumia

Tarkistathan
ajantasaiset
tapahtumatiedot
verkkosivuilta.

Muutokset
mahdollisia.

Kaikki tapahtumat löydät verkosta
www.visittuusula.fi

Kulttuurin Tuusula näyttää parhaat puolensa Tuusula-viikoilla

Tuusula-viikkoja vietetään tänä kesänä kahden viikon ajan, 20.7.–2.8.2020. Tuusula-päivän 22.7. ympärille rakentuva tapahtumakokonaisuus tarjoilee monipuolista ohjelmaa eri puolilla Tuusulaa.

Teemaviikon ohjelmaa järjestävät tuusulalaiset kulttuuri- ja kotiseutuyhdistykset, museot sekä Tuusulan kunta. Tuusulan kunta järjestää yhteislaulutilaisuuksia, verkkokonsertin ja muita erilaisia mukavia hetkiä yhdessä paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa.

– Tämän kesän Tuusula-viikon ehdoton huipennus on Mun Tuusula -teoksen julkaiseminen. Mikä voisikaan olla parempi syntymäpäivälahja Tuusulalle kuin oman laulun sävellyttäminen? pohtii kulttuurituottaja **Jaana Hopeakoski**.

Tuusula-viikon aloittaa Tango del norten konsertti, joka esitetään verkon välityksellä Tuusulan kulttuuripalvelujen Youtube-kanavalla maanantaina 20.7. kello 18.

– Järjestimme kevään aikana kolme verkkoesitystä. Yllätyimme positiivisesti niiden suosiosta. Toivottavasti saamme

välitettyä buenosairesilaista tunnelmaa Tango del norten verkkokonsertin avulla uusille yleisöille, Hopeakoski kertoo.

Suosittu yhteislaulutilaisuudet järjestetään pihatapahtumina Jokelan tiilitehtaalalla, Kellokosken kartanolla sekä Klaavolan talolla. Laulattajana ja säestäjänä toimii musiikin monitoiminainen **Mari Kätkä**. Tuusula-viikon ajankohtaisena tapahtumana on kuvanveistäjä **Pekka Jylhän** tapaaminen. Jylhä on toteuttanut Rykmentinpuiston alueelle pystytetyn Auringsilta-teoksen, jota esitellään tilaisuudessa 28.7. kello 14.

Tänä kesänä tapahtumissa huomioidaan koronavirustilanteen vaatimat turvallisuustoimet.

– Järjestämme pääasiassa ulkoilma- sekä virtuaalitapahtumia, huolehdimme turvaväleistä ja hyvästä käsihygieniasta. Haluamme, että kesästä ja kulttuurista voi nauttia turvallisesti, Hopeakoski kertoo.

Kirjaston henkilökunta järjestää lukuhetkiä museokohteissa. **Tove Janssonin** monipuolista kirjailijantyötä juhlistetaan tiistaina 21.7. kello 14 taiteilijakoti Erkkolan pihalla. Torstaina 30.7. kirjasto vierai-

lee Aleksis Kiven kuolinmökkin pihamaalla lukemassa ääneen Seitsemää veljestä ja **Aleksis Kiven** tuotantoa. Myös kirkossa järjestetään lyhyitä konsertteja. Tuusula-viikot huipentuvat Närkästysjuhliin Jokelassa elokuun alussa.

Tapahtumat löytyvät kokonaisuudessaan:
www.tuusula.fi/tuusulaviikko

Jaa ihanat kulttuurihetkesi sosiaaliseen mediaan aihetunnisteilla:
#kulttuurintuusula ja #kulttuuriliikuttaa

Teksti: tuottaja Tiina Häkkinen-Kohvakka
Kuva: Kari Kohvakka

Ajan aalloilla – Tuusulan Taiteiden Yö 28.8.

Tuusulan Taiteiden Yö keinuu ajan aalloilla ja tuo esiin tarinoita ja taidetta tuoreina tulkintoina. Valitse ohjelmista kiinnostavimmat ja tee itse oma Taiteiden yösi tai heittäydy ennenkokemattomaan ja yllätykselliseen. Tapahtuman yli kymmenen kilometrin taipailella on noin 25 tapahtumapistettä, joissa voi kuulla musiikkia, nauttia kuvataiteista, vieraila puutarhoissa, sukeltaa sa-tuihin, maistella herkkuja, tutkia arkkitehtuuria, eläytyä historiaan, kuunnella kirjallisuutta, herkistyä runoille, laulaa, leikkiä, tanssia, osallistua työpajoihin, nähdä näyttelyitä ja kulkea Aleksiksen ja seitsemän veljeksien jalanjäljissä.

Tuusulan Taiteiden Yö tarjoaa yllätyksiä ja elämyksiä Tuusulanjärven rantamaisemissa ja Hyrylän keskustassa. ●

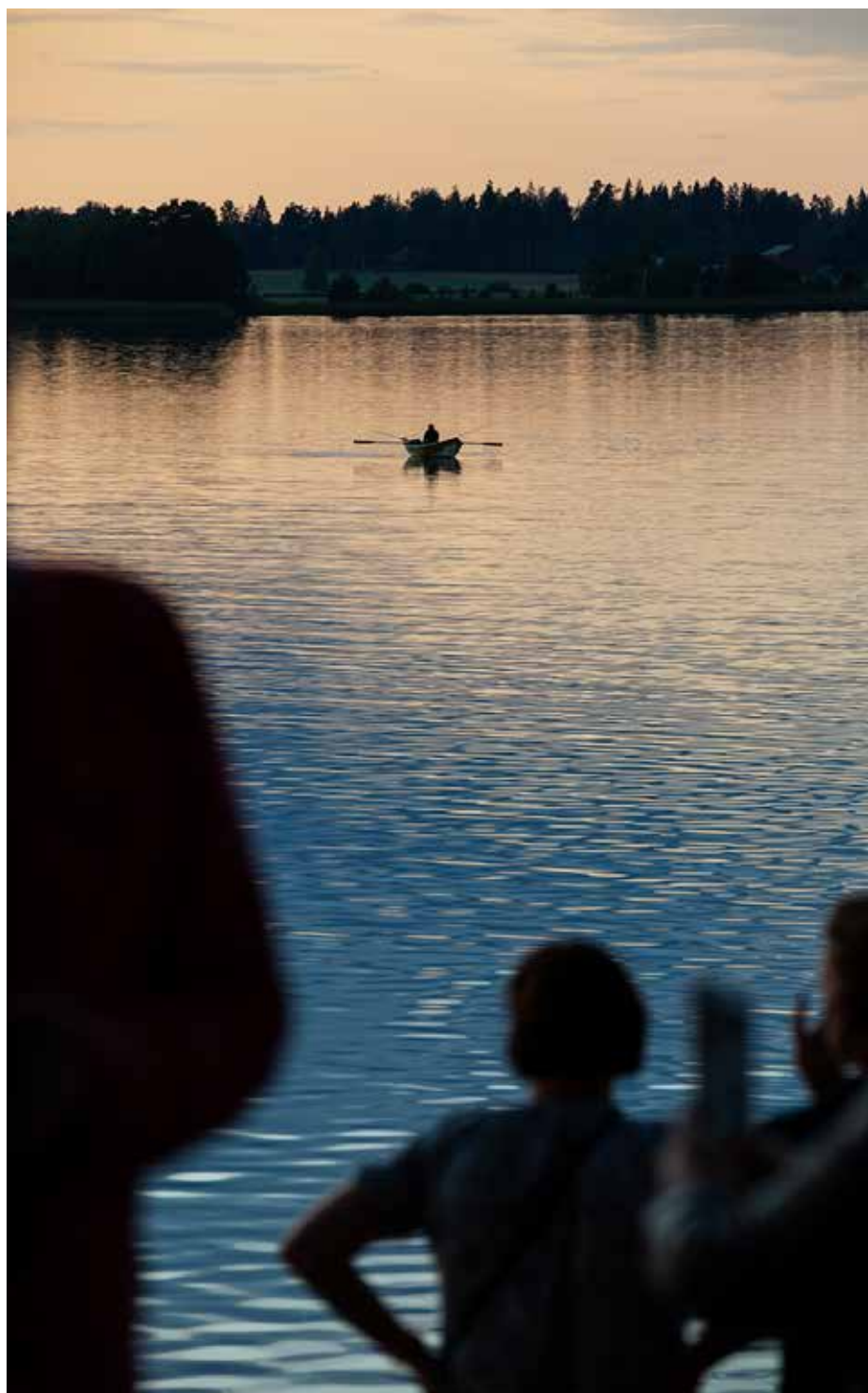
Tapahtumaan on vapaa pääsy.

Pyöräily on kätevä tapa liikkua tapahtumapisteestä toiseen.

Tapahtumaohjelma kokonaisuudessaan julkaistaan heinäkuussa.

Tapahtumapisteiden kävijämääriä voidaan tarpeen mukaan rajoittaa. Tuusulan Taiteiden Yö noudattaa säädettyjä kokoontumisrajoituksia ja muita yleisötilaisuuksien järjestämiseen liittyviä ohjeituksia ja rajoituksia.

Tuusulan Taiteiden Yön järjestää Tuusulan Taiteiden Yö ry.

Kaikki tapahtumat löydät verkosta: www.visittuusula.fi

Kuva: Tiina Pirttilahti

TUUSULA-VIIKOT 20.7.–2.8.2020

Tuusula-viikkoja vietetään kahden viikon ajan ja viikkoja juhlietaan 20.7.–2.8.2020. Tuusula-päivän 22.7. ympärille rakentuva tapahtumakokonaisuus tarjoilee monipuolista ilmaisohjelmaa eri puolilla Tuusulaa.

Ohjelmaa järjestävät tuusulalaiset kulttuuri- ja kotiseutuyhdistykset, museot sekä Tuusulan kunta. Tänä kesänä tapahtumissa huomioidaan koronavirustilanteen vaatimat turvallisuustoimet, kuten turvavälit. Ulkopahtumissa on säävaraus.

Konsertti Tango del norte: Solos & Duos 2 ma 20.7. klo 18

Verkkokonsertti

Tuusula-viikot aloittava Tango del norte -konsertti esitetään maanantaina 20.7. klo 18 Tuusulan kulttuuripalvelujen Youtube-kanavalla. Esityksen tallenne on katsottavissa myös jälkepäin. Tango del norte vie kuulijansa matkalle aitoon buenosairesilaiseen tunnelmaan.

Tove Jansson -lukuhetki ti 21.7. klo 14–15

Taiteilijakoti Erkkola, Rantatie 25, Tuusula
Tuusulan kirjaston henkilökunta vierailee Erkkolassa juhlistamassa Tove Janssonin

monipuolista kirjailijantyötä. Tervetuloa kuuntelemaan ääneenlukua ja lainaamaan kirjoja. Vapaa pääsy. Säävaraus.

Yhteislaulutilaisuus ti 21.7. klo 17

Klaavolan talo, Klaavolantie 3, Tuusula
Suosittu koko perheen yhteislaulutilaisuus järjestetään pihatapahtumana. Laulattajana ja säestäjänä toimii Mari Kätkä. Lauluviikot jaetaan paikan päällä. Vapaa pääsy.

Tuusula-päivä ke 22.7.

Tuusula-päivä on kaikkien nykyisten, entisten ja tulevien tuusulalaisten sekä Tuusulaa fanittavien yhteinen juttu! Juhlan kunniaksi julkaistaan Mun Tuusula -teos Tuusulan eri viestintä- ja somekanavissa kello 12.

Mun Tuusula -teos soi linnunpöntössä 22.7.–2.8.

Fjällbon puisto, Aleksis Kiven kuja, Tuusula
Tuusulan kunniaksi sävellettyä Mun Tuusula -teosta voi kuunnella puistoon ripustetusta linnunpöntöstä. Puistossa on myös runopolkku, johon on koottu paikallisten kirjailijoiden ja runoilijoiden teoksia. Vapaa pääsy.

Lisätietoa Tuusula-viikkojen tapahtumista www.visittuusula.fi tai tuusula.fi/tuusulaviikko

Avoimet ovet museoissa Tuusula-päivänä ke 22.7.

Tuusulan juhlapäivänä on osassa alueen museoista vapaa pääsy. Museoissa noudatetaan turvaväleistä johtuvia kävijärajoituksia, joten päivän aikana kannattaa varautua jonottamaan.

- Halosenniemi, klo 11–18
- Lottamuseo, klo 9–18
- Taiteilijakoti Erkkola, klo 11–18
- Aleksis Kiven kuolinmökki, klo 11–18
- Klaavolan talo, klo 12–16
- Ilmatorjuntamuseo, klo 11–17
- Tuusulan työläiskotimuseo, klo 12–19
- Tuusulan automuseo, klo 11–17
- Kellokosken sairaalamuseo, klo 11–17
- Kellokosken ruukin tehdasmuseo, klo 11–17

Tuusula-päivä kirkossa ke 22.7.

Tuusulan kirkko, Kirkkotie 34

Kirkko on avoinna ja opas paikalla klo 10–15. Päivämusiikkihetki klo 14.15–14.45, esiintyjänä Marko Korven-Korpinen, piano. Kirkkopuiston opastus klo 15. Vapaa pääsy.

Mun Tuusula -laulu julkistaan Tuusula-päivänä 22.7. kunnan somekanavissa.

Kuva: Päivi Hokkanen

Arkeologiakävelyt pe 24.7.

Tuusulan museon järjestämällä arkeologisilla kävelyillä jalkaudutaan Tuusulan muinaishistoriallisten ilmiöiden pariin. Retkillä oppaana Tuusulan museon yleisötyön amanuenssi Harri Nyman. Retkelle otetaan max. 30 hlöä.

Sammonmäki ja Mäkiniitty klo 10–12

Noin 3 km kävelyllä tutustutaan Etelä-Tuusulassa lentokentän pohjoispuolella sijaitseviin rökkiöhautoihin ajalta noin 0–1000 jKr. Sieltä on löytynyt kiviastelmia, piikiveä, luunsiruja ja rautaveitsi. Klo 10 saapuminen omin kulkuvälinein Kulomäentien ja Puusepätien risteykseen, josta johdettu siirtyminen paikoitukseen. Kesto noin 1,5 h. Vapaa pääsy, mutta pakollinen ilmoittautuminen osallistujamäärän varmistamiseksi: www.lyyti.in/arkeologiakaveily1

Hyrylä klo 13–15

Kävelykierroksella tutustutaan Hyrylän alueen arkeologiseen historiaan sekä käydään tutkimassa keväällä maisemahoidettuun it-bunkkeriin. Tapaaminen klo 13 Tuusulan pääkirjaston edessä, Autoasemankatu 2. Kävely noin 3 km, liikkuminen kävelyteitä pitkin. Kesto n. 2 tuntia. Vapaa pääsy, mutta pakollinen ilmoittautuminen osallistujamäärän varmistamiseksi: www.lyyti.in/arkeologiakaveily2

Meidän Festivaali: Kiertue su 26.7. klo 12–16

Tuusula ja Järvenpää

Kaksi kiertävää iskuryhmää konsertoi ikkunoiden takaa ja parvekkeiden alta. Reitille osuu ainakin Järvenpään Jampankaari ja Tuusulan Riihikallion palvelukeskus. Tarkka reitti ja aikataulu julkaistaan osoitteessa: meidanfestivaali.fi/tapahtuma/12331/ Vapaa pääsy. Säävaraus.

Meidän Festivaali: Soiva kuolinmökki ti 28.7. klo 11–17.15

Aleksis Kiven kuolinmökki, Rantatie, Tuusula

Kiven myrskyisää loppusuoraa hyvin kuvaava Aulis Sallisen "Aspekteja Peltoniemen Hintrikin Surumarssista" soitetaan tallenteelta ja saa mökin resonoimaan klo 11, 12, 13, 14, 15, 16 ja 17. Äänite on tallenne Kamus-kvartetin konsertista Brysselissä syksyllä 2019. Ääni-installaatio kuunnellaan mökin pihalta käsin. Teoksen kesto on n. 15 minuuttia. Vapaa pääsy.

Auringonsilta-teosesittely ja taiteilijatreffit Pekka Jylhän kanssa

ti 28.7. klo 14–15

Rykmentinpuiston silta, Rykmentinpuistotie, Tuusula

Ympäristötäideteos Auringonsilta on monumentaalinen, 9 metriä korkea ja noin 2 500 kg painava auringonkukkaa esittävä teräsveistos. Tervetuloa tutustumaan teoksen syntymävaiheisiin ja taiteilija Pekka Jylhään. Vapaa pääsy. Huom. Tilaisuudessa ei ole penkkejä. Jos haluat lepuuttaa jalkojasi, ota mukaasi retkijakkara.

Meidän Festivaali: Sävellyssoudut ke 29.7. klo 14 ja 15

Tuusulanjärvi

Meidän Festivaali on tilannut säveltäjä Tytti Arolalta teoksen Tuusulanjärvelle ja jousikvartetille kesän 2021 festivaalille. Mutta miten jousikvartetti soittaa järven kanssa? Kaksi kahden hengen miniyleisöä pääsee aitiopaikalle seuraamaan sävellystyön alkua,

kun lähemme soutu retkelle kuuntelemaan, mitä sanottavaa Tuusulanjärvellä on asiasta. Mukana retkellä on säveltäjä-visiönääri Arolan lisäksi festivaalin henkilökunnan jäsen. Retki lähtee Kallio-Kuninkalan pihamaalta ja kestää n. 45 min. Säävaraus. Liput 35/30/20 €. Lipun hintaan sisältyy pääsy konserttiin, jossa sävellyksen kan-taesitys kuullaan (25.–31.7.2021). meidanfestivaali.fi

Päivämusiikkihetki

ke 29.7. klo 14.15–14.45

Tuusulan kirkko, Kirkkotie 34

Piipahda Tuusulan kirkkoon kuuntelemaan hetkeksi musiikkia. Esiintyjänä Antti Vilkkonen. Urut. Vapaa pääsy.

Meidän Festivaali: Frigg

ke 29.7. klo 19

Krapin Paja, Rantatie 2, Tuusula / Verkossa

Teini-iän taakse jättänyt kansanmusiikin superyhtye Frigg tamppaa Krapin Pajalla. Selviää myös, miten Kamus pysyy pelinanimeningin perässä. Poikkeusajan keikka välitetty livestreamin kautta laajalle ja rajoitettu yleisö pääsee liittymään seuraan paikan päällä. Liput Pajalle 35/30/20 €. Lipunmyynti streamiin avautuu heinäkuussa: meidanfestivaali.fi

Seitsemän veljestä 150 v. -lukuhetki to 30.7. klo 14–15

Aleksis Kiven kuolinmökki, Rantatie, Tuusula

Tuusulan kirjaston henkilökunta vierailee Aleksis Kiven kuolinmökillä lukemassa äänneä Seitsemää veljestä ja Aleksis Kiven muuta tuotantoa. Omat viltit tai istuimet mukaan. Vapaa pääsy. Säävaraus.

Yhteislaulutilaisuus

to 30.7. klo 14

Kellokosken kartano, Vanha valtatie 198, Tuusula

Suosittu koko perheen yhteislaulutilaisuus järjestetään pihatapahtumana. Laulattajana ja säestäjänä toimii Mari Kätkä. Lauluvihkot jaetaan paikan päällä. Vapaa pääsy.

Yhteislaulutilaisuus

to 30.7. klo 18

Jokelan tiilitehdas, Nukarintie 3, Tuusula

Suosittu koko perheen yhteislaulutilaisuus järjestetään pihatapahtumana. Laulattajana ja säestäjänä toimii Mari Kätkä. Lauluvihkot jaetaan paikan päällä. Vapaa pääsy.

Meidän Festivaali: Konserttikierrokset miniyleisöille Halosenniemen ateljeessa ja puutarhassa

to 30.7. klo 18.45

Halosenniementie 4-6, Tuusula

Meidän Festivaalilla nautitaan Halosenniemen auringonlaskusta kerrankin koko illan. Porrastettuina ryhminä sisään otettavat miniyleisöt kiertävät kolmen pisteen konserttikierroksen hirsiateljeessa ja sen vaikutuspiirissä. Osittain ulkoilmaelämys, konsertissa kävellään lyhyitä matkoja polulla. Liput 45/40/25 €. meidanfestivaali.fi

Jokelan Närkästysjuhlat

la-su 1.–2.8.

Närkästysniitty, Laatikkotehtaantie 14

Jokelan Närkästysjuhlat tarjoaa yleisölleen musiikillisia ja taiteellisia elämyksiä iästä tai varallisuudesta riippumatta. Kahden päivän aikana tapahtumassa esiintyy 12 yhtyettä. Tänä vuonna ohjelmistossa myös kaksi ulkomaista esiintyjää, Skraeckoedlan (Swe) ja Sibyl Vane (Est). Vapaa pääsy. www.narkastysjuhlat.com

Kansanlaulukirkko

su 2.8. klo 10

Tuusulan kirkko, Kirkkotie 34

Kansanlaulukirkkotapahtuma. Vapaa pääsy. Tänä vuonna ei järjestetä kirkkovenesoutua.

TUU MUSEOON -VIKOT 28.7.–9.8.

Tuusulalaiset museot, Hyrylä, Jokela, Kellokoski, Tuusula

Tuusulassa järjestetään Tuu museoon -viikot 28.7.–9.8.2020. Silloin Tuusula on todellinen museopitäjä, kun 11 museota ja historiallista kohdetta on avoinna kahden viikon ajan. Tuu museoon -viikoilla usealla pienemmällä museolla on tavallista laajempaa aukioloajat. Jokelan tiilitehtaaseen, Kellokosken Ruukin tehdasmuseoon, Kellokosken sairaalamuseoon, Tuusulan Automuseoon, Tuusulan työläiskotimuseoon ja Klaavolan taloon voi tutustua tiistaista sunnuntaihin klo 11–17. Normaalien aukioloaikojensa puitteissa palvelevat Halosenniemi, Taiteilijakoti Erkkola, Aleksis Kiven kuolinmökki, Lottamuseo ja Ilmatorjuntamuseo.

Mies ja auto viihdyttävät Jokelan tiilitehtaalla

ke 5.8. klo 14–15 ja 16–17

Jokelan tiilitehdas, Nukarintie 5, Jokela

JonesManBand eli Jouni Lakaniemi konsertoi Ford TT:n lavalla. Ikoniseen T-malli Fordiin perustuva Ford TT-kuorma-auto (vm. 1925) on palvellut Jokelan tiilitehtaalla vuosina 1934–1938. Museoamanuenssi Jaana Koskenranta kertoo ja keskustelelee yleisön kanssa Jokelan teollisuushistoriasta klo 15–16. Säävaraus.

MUUT TAPAHTUMAT

Opastukset Kellokosken kirkossa

2.6.–30.8. su klo 14

Kellokosken kirkko, Männistötie 5, Tuusula

Tule tutustumaan Kellokosken kirkkoon ja samalla Kellokosken ruukin historiaan. Vapaa pääsy.

Opastukset Tuusulan kirkkopuistossa

2.6.–30.8. ke klo 15

Tuusulan kirkko, Kirkkotie 34, Tuusula

Lähtö kirkon Kirkkotien puoleiselta ovelta. Opastamassa seurakunnan henkilökuntaa ja luottamushenkilöitä. Opastusten kesto on noin puoli tuntia. Vapaa pääsy.

Opastukset Tuusulan kirkossa

2.6.–30.8. ti ja to klo 15

Tuusulan kirkko, Kirkkotie 34, Tuusula

Opastuksessa kuulet, miten tuusulalaiset saivat kirkkonsa ja mitä kirkko kätkee hirsiseiniensä suojiin ja lattialankkujen alle. Opastamassa seurakunnan työntekijöitä ja luottamushenkilöitä. Kirkon ovet ovat auki kesällä ma–to 7–15, pe 7–14. Vapaa pääsy.

Kierrokset Paijalan hautausmaalla

8.7. ja 19.8. klo 18

Paijalannummentie 11, Tuusula

Paijalan hautausmaakerroksella käydään tunnettujen tuusulalaisten sekä oman alansa huippuammattilaisten haudoilla. Jokaiselle kierrokselle otetaan mukaan max. 25 henkilöä, jotta turvavälit voidaan taata. Oppaina Leena Jäntti ja Virpi Väre. Kokoontuminen ja kierroksen aloitus Vanhan kappelin edessä. Kierros kestää noin 1,5 h. Lisätiedot: www.tuusulanseurakunta.fi

Päivämusiikkihetket Tuusulan kirkossa

Heinä-elokuussa ke klo 14.15

Tuusulan kirkko, Kirkkotie 34, Tuusula

Piipahda Tuusulan kirkkoon kuuntelemaan hetkeksi musiikkia. Päivämusiikkihetkissä esiintyy kanttoreita ja muita tuusulalaisia muusikoita sekä vierailijoita kauempaa. Kesäto 20-30 minuuttia. Vapaa pääsy.

- 1.7. Antti Vilkkko, urut
- 8.7. Tuuli Lehtinen, piano
- 15.7. Materon perhe&ystävät
- 22.7. Marko Korven-Korpinen, piano
- 29.7. Antti Vilkkko, urut
- 5.8. Hartikainen&Hartikainen, laulu ja piano
- 12.8. Haapaniemi&Haapaniemi, piano
- 19.8. Heidi Korhonen-Björkman, urut
- 26.8. Heidi Korhonen-Björkman, piano

Sportscar Breakfast Club kesälauantaisin Gustavelundin Pritsi-terassilla ja niityillä

la 27.6., 11.7., 1.8. ja 22.8. klo 9–11

Hotelli Gustavelund, Kirkkotie, Tuusula

Sportscar Breakfast Club on parhaaseen aamiaisaikaan, valikoituina kesälauantaina järjestettävä kaikille urheiluautoharrastajille ja -faneille tarkoitettu kokoontumisajo – merkistä ja vuosimallista riippumatta. Osallistuminen on ilmaista ja samalla voi nauttia aamiaisen hintaan 16 €. Järjestäjä ScCH - Sports Car Club of Helsinki ry.

Kuva: Kari Kohvakka

TUUSULAN TAITEIDEN YÖ pe 28.8. klo 18–

Tuoreiden tulkintojen taidetapahtuma, Tuusulan Taiteiden Yö tarjoaa elokuun viimeisenä perjantaina monipuolisen ohjelmakattauksen moneen makuun ja kaikenikäisille. Tuusulanjärven rantamaisemien ja Hyrylän keskustan upean miljööön monet tapahtumapisteet tarjoavat ohjelmaa mielenkiintoisilla estradeilla sisätiloissa, puistoissa ja puutarhoissa. Myös Asuntomessuilla 2020 Tuusulassa saa nauttia Tuusulan Taiteiden Yön ohjelmamaistiaisista.

Lisätiedot: www.taiteidenyo.fi

Lasten museojuhla la 12.9.

Tuusulanjärven museoissa ohjelmassa muun muassa lastenkierroksia, juhlatyöpajoja, perinneleikkejä, musiikkia ja muuta mukavaa.

Kuva: Sirkku Glass

KIRJASTOISSA TAPAHTUU

www.tuusula.fi/kirjasto

Tuusulan kirjastot ovat avoinna 1.6. alkaen kesäaukioloajoin.

Lomabingo

1.6.–31.8.2020

Lue kesällä kirjoja ja osallistu Kirkes-kirjastojen yhteiseen kesäkisaan. Bingolomakkeen voi tulostaa kirjaston nettisivuilta tai noutaa kirjastosta. Lomabingon palauttaneiden kesken arvotaan palkintoja!

Kirjasto live: Aikuisten virtuaalisatutunnit ja lasten virtuaalisatumatkat

ma 22.6. saakka

www.kirjastokaista.fi/tag/tuusulan-kirjasto

Jokelan kirjaston satutäti Virpi pitää lapsille ja lapsenmielisille satumatkoja virtuaalisesti joka torstai. Aikuisten virtuaalisella satutunnilla kirjaston henkilökunta lukee ääneen novelleja. Videot ovat katsottavissa Kirjasto-kaistalla 22.6. asti.

Kirjastopyörä polkee kylille! Lasten satumatka

- to 25.6. klo 10–10.30 Kotkanpuisto, Haukantie, Riihikallio

Aikuisten satutunti

- ma 6.7. klo 14 Fjällbon puisto, Aleksis Kiven kuja, Tuusula
- ti 21.7. klo 14 Erkkola, Rantatie 25, Tuusula
- to 30.7. klo 14 Aleksis Kiven kuolinmökki, Rantatie 24, Tuusula
- ke 19.8. klo 14 Palvelukeskuksen piha, Pellavamäentie 1-9, Riihikallio

Kirjaston tapahtumia järjestetään kesällä vain ulkona, turvavälit huomioiden. Aikuisten satutunneilla luetaan ääneen novelleja, lasten satumatkalla on ohjelmaa lapsiperheille. Tervetuloa nauttimaan kesäpäivästä ja kuuntelemaan tarinoita. Kirjastopyörän uumeniin mahtuu myös lainattavia kirjoja. Oman viltin tai aurinkotuolin voi ottaa mukaan. Säävaraus.

MUSEOT JA NÄYTTELYT

HALOSENNIEMI

Halosenniementie 4-6, Tuusula
p. 040 314 3466
www.halosenniemi.fi

Avoinna
2.6.-6.9. ma-su 11-18
Pääsymaksut 8/6/2 €, Museokortti

Näyttely

Piirustuskoulusta maailmalle - Albert Gebhard Pekka Halosen vieraana
2.6.-6.9.2020

LOTTAMUSEO

Rantatie 39, Tuusula
p. 09 274 1077, info@lottamuseo.fi
www.lottamuseo.fi

Avoinna 2020:
2.6.-30.8. ti-su 9-18
Lisäksi Lottakanttiini avoinna 1.9.-20.12.
klo 10-17
Liput 7€ / 5€ / 2€, Museokortti

Avoimet ulkoilmaopastukset Lotta Svärd
järjestön historiasta ja Syvärannasta
Aukiolopäivinä klo 14. Vapaa pääsy

Näyttely

Sairasjunan matkassa -ulkonäyttely
9.8. asti

ALEKSIS KIVEN KUOLINMÖKKI

Rantatie, Tuusula
www.tuusula.fi/aleksiskivenkuolinmokki

Avoinna
2.6.-31.8. ti-su klo 11-18
1.9.-10.10. la-su klo 12-17
Vapaaehtoinen pääsymaksu.
Yleisöopastus sunnuntaisin klo 15

TAITEILIJAKOTI ERKKOLA

Rantatie 25, Tuusula
p. 040 314 3471
www.erkkola.fi

Avoinna
2.6.-30.8. ti-su 11-18
1.9.-20.9. ke-su 12-17
Pääsymaksut 5/4/2 €. Museokortti

Näyttely

Muumeja ja maalauksia
- Tove Janssonin maailma
2.6.-20.9.2020

TUUSULAN TYÖLÄISKOTIMUSEO

Kirkkotie 21, Tuusula
www.tuusulantyolaiskotimuseo.fi

Avoinna
2.6.-31.7. ti-su klo 12-16, ke 12-19
28.7.-9.8. ti-su klo 11-17
Tuu museoon -viikot
10.8.-31.8. la-su klo 12-16
Pääsymaksut: aikuiset, lapset ja eläkeläiset
2 € Maksu vain käteisellä!

KLAAVOLAN TALO

Tuusulan museo, Klaavolantie 3, Tuusula
p. 040 314 3460
www.tuusula.fi/klaavola

Avoinna sopimuksen mukaan sekä
28.7.-9.8. ti-su klo 11-17
Tuu museoon -museoviikot

ILMATORJUNTAMUSEO

Klaavolantie 2, Tuusula
p. 040 314 3470
www.ilmatorjuntamuseo.fi
Pääsymaksu 7/5/1 €

Avoinna
2.6.-31.8. ti-su 11-18
1.9.-30.11. ke-su 11-17

Näyttelyt:

Tulikasteesta torjuntavoittoihiin ja Suomen sotilasperinteet

TUUSULAN AUTOMUSEO

Huoltotie 1, ovi 3, Tuusula
p. 0400 450 585
Pääsymaksu 5/2 €

Avoinna sopimuksen mukaan sekä
28.7.-9.8. ti-su klo 11-17
Tuu museoon -viikot

KELLOKOSKEN SAIRAALAMUSEO

Vanha valtatie 198, Kellokoski
www.tuusula.fi/kellokoskensairaalamuseo

Avoinna
4.6.-26.7. torstaisin ja lauantaisin klo 11-17
28.7.-9.8. ti-su klo 11-17
Tuu museoon -viikot
15.8. la 11-17
Myös tapahtumapäivinä
ke 22.7. klo 11-17 Tuusula-päivä,
su 26.7. klo 11-17, la 8.8. klo 11-17
Vapaa pääsy

KELLOKOSKEN RUUKIN TEHDASMUSEO

Vanha valtatie 190 rakennus 3, Kellokoski
p. 040 773 1889, Museopuoti Maijan Kam-
marin Facebook-sivulta.
Vapaa pääsy

Avoinna
6.6.-26.7. to-su 12-16
28.7.-9.8. ti-su 11-17 Tuu museoon -viikot
10.-30.8. pe-su 12-16
Avoinna myös sopimuksen mukaan sekä
erilaisten tapahtumien ja teemapäivien ai-
kana.

Näyttely

"Kylän naisia" 6.6.-30.8.2020

JOKELAN TIILITEHDAS

Nukarintie 5, Jokela

Avoinna
28.7.-9.8. ti-su klo 11-17
Tuu museoon -viikot

Näyttely

Taiteilija Pirkko Roposen
90-vuotisjuhlanäyttely, Jokelan tiilitehtaan
ruokala 28.7.-9.8.2020 sekä Jokelan
kirjaston taideseinällä elokuun ajan.

LIIKUNTA- MAHDOLLISUUKSIA

Kesäjumppa

ma, ti ja ke klo 18, 17. asti

Tuusulan uimahalli, Rykmentintie 1, Tuusula
Kesätreeniä ulkona maanantaisin ja keski-
viikkoisin klo 18 Hyrylän Uimahallin takanur-
mella ja tiistaisin klo 18 Kellokosken sairaa-
lan Prinsessa puistossa. Jumppamaksu 5 €
(seuran kausikorttilaisille maksuton). Lisä-
tiedot: www.syketuusula.fi

Maksuttomia ulkoliikuntamahdollisuuksia,
ei ennakkoilmoittautumisia:

Puistojooga

ti klo 18, 28.6. asti

Kotkanpuisto, Riihikallio

Puistojumppa

su 28.6. ja 9.-30.8. klo 18

Tuhkalanpuisto, Lahela

Perheliikunta

ke klo 18, 8.7. asti

Notkokuisto, Jokela

Puistojumppa

ke klo 19, 8.7. asti

Notkokuisto, Jokela

Puistojumppa

ti 28.7.-25.8. klo 10

Lepolan urheilukenttä, Jokela

Puistojumppa

to 30.7.-27.8. klo 18

Notkokuisto, Jokela

Puistojumppa

kesäkuussa su klo 18, heinäkuussa
ma klo 18, elokuussa ma 3.-10.8. klo 18
Piilipuisto, Mattila

VISIT LAKE TUUSULA -BUSSI

Tuusulanjärven ympäri
kiertää heinä-elokuussa
Visit Lake Tuusula -bussi.
Reitti kulkee alueen useiden
museoiden, nähtävyyksien ja
majoituskohteiden ohi.

Hinta on 5€ ja
museokortilla
ilmaiseksi.

Aikataulu ja reitti:
www.tuusula.fi/
visitlaketuusulabussi

Kuva: Tarja Kärkkäinen

Tove Jansson ja muumikodin ihanne

Rakastettujen muumien luoja **Tove Janssonin** (1914–2001) näkemys muumiperheen kodista on valloittanut maailman 1940-luvun lopulta alkaen. Sen viehätys perustuu taiteilijan omaan lapsuuteen ja kokemuksiin kodeista. Janssonin luoma muumimaailma ja -talo ovat vaikuttaneet kotien sisustamiseen konkreettisia muumiaiheisia mukeja ja lastenleluja sekä muumitalojen näköisiä leikkimökkejä myöten. Muumitalo on saanut vaikutteita Janssonin lapsuudesta jugendtalojen Helsingissä, isovanhempien kesäpaikasta Tukholman saaristossa sekä perheen kesän vietosta Pellingissä Porvoon saaristossa.

Lapsuusperhe ja koti

Boheemin perheen isä **Viktor Jansson** oli kuvanveistäjä ja ruotsalaissyntyinen äiti **Signe** (os. Hammarsten) kuvittaja. Koti saatiin ateljeehuoneella varustettuna uuden uutukaisesta jugendtalosta. Toven isä rakasti jännittäviä tapahtumia. Jos kaupungissa syttyi tulipalo, puettiin lapsille ulkovaatteet ja lähdettiin pimeään yöhön ihailemaan tulipalon valaisemaa näkymää. Jotain tästä on tarttunut muumimaailman jännittäviin tapahtumiin.

Kodin sisustus Luotsikadulla

Katajanokan 1900-luvun alun tornilliset jugendtalot vaikuttivat satumaisilta pienestä Tovesta. Luotsikatu 4:stä oli hyvät näkymät kaupungin kattojen yli merenlahdelle. Vastapäisen talon hieno torni oli ehkä alkuidea muumitalolle. Isä oli kuvanveistäjä ja tarvitsi ateljeen. Se oli kodin tärkein huone ja sitä lämmitettiin kaakeliuunilla. Salongin sohvakalusto oli saatu äidin kotia pappilasta. Sisustusihanne oli porvarillisen perinteinen, mutta boheemiutta tuli taideteoksista, isän pienistä savipysteistä kipsiveistoksiin ja isompiin rakennelmiin. Tove sai oman nukkumaparven ateljeehen, samoin kuin nuoremmat veljet. Muumitalon sisustus on kirjoissa perinteisempi kuin Janssonien ja muistuttaa Toven isovanhempien hienon huvilan tunnelmia Tukholman saaristossa.

Pellingin kesäparatiisi

1920-luvulla perhe alkoi vuokrata Porvoon saaristossa Pellingissä olevaa kesäpaikkaa. Toven kuvittaja-äiti saattoi jättää Toven pikkuveljien kanssa viikoiksi mökille, ja vanhemmat tulivat joskus vain viikonlopuiksi saareen. Erään tarinan mukaan Tove piirsi Pellingin ulkokuussin seinään ensimmäisen kuvan muumipeikon näköisestä maailman rumimmasta olennosta kiisteltyään veljensä kanssa filosofi Kantista. Tovekin rakensi oman pienen mökin 15-vuotiaana Sandskäriin, ja 1930-luvulla hän jatkoi sitä. Isompi Bredskärin mökki valmistui 1940-luvun lopulla.

Tove ui Klovharussa
syntymäpäivänään 9. elokuuta.

Tove Jansson, Muumitalo.

Ateljee Ullanlinnan kadulla 1950-luvulla.

Tove Jansson, Sininen hyasintti, 1939, öljy, 56 x 46, yksityiskokoelma. ©ToveJansson
Kuva: Jari Kuusenaho / Tampereen taidemuseo

Oman kodin etsintää

Vanhempien muutettua Lallukan taiteilijakotiin 1940-luvulla sai Tovekin sieltä oman nukkumasopen. Vasta Ullanlinnankadun ateljeesta tuli oma koti vuonna 1944. Elämänkumppani **Tuulikki Pietilä** hankki asunnon samasta talosta ja heillä oli oma salakäytävä toistensa luo. Asuntoa hallitsi iso ateljee kattoikkunoineen ja muut huoneet olivat pieniä. Kesäaikaan, vuodesta 1963 alkaen, he asuivat Klovharun mökisään autiolla luodolla Pellingin ulkosaaristossa. ●

**MUUMEJA JA MAALAUKSIA
– TOVE JANSSONIN MAAILMA
2.6.–20.9.2020**

Taiteilijakoti Erkkola
Rantatie 25, Tuusula
www.erkkola.fi

Avoinna
2.6.–30.8. ti–su 11–18
1.9.–20.9. ke–su 12–17

Albert Gebhard Pekka Halosen vieraana Halosenniemessä

– esittelyssä tuntemattomampi Suomen kultakauden taiteilija

Halosenniemen kesänäyttelynä jatkaa talvella avattu ”Piirustuskoulusta maailmalle – Albert Gebhard Pekka Halosen vieraana”. Näyttelyssä esitellään kultakauden taiteilijoiden **Pekka Halosen** ja **Albert Gebhardin** teoksia yhteisiltä opiskelua ajoilta lähtien myöhäisempien vuosien piirroksiin ja maalauksiin. Kesäksi näyttelyä on täydennetty Pekka Halosen kesäisillä maisemamaalauksilla. Myös Halosenniemen kokoelmaan keväällä hankittuja uusia Halosen teoksia on laitettu esille.

Pekka Halonen ja Albert Gebhard kuvasivat kumpikin realistisesti tavallisen kansan elämää sekä suomalaista maisemaa. Gebhardin taidetta on julkisesti harvoin esillä, vaikka hän oli Halosen tavoin keskeisiä taiteilijoitamme 1800-luvun lopulla.

Lapinlahtelainen Pekka Halonen ystävystyi Helsingissä Suomen Taideyhdistyksen piirustuskoulussa Toholammilta kotoisin olleen Albert Gebhardin kanssa 1880-luvun loppupuolella. Ajan tavan mukaan taideopintoja jatkettiin ulkomailla, joten Gebhard matkusti 1890-luvun alussa Pariisiin. Hän rohkaisi innoittavilla kirjeillään Halosta seuraamaan perässä. Italiaan taiteilijat matkustivat yhdessä loppuvuodesta 1896.

Halosen ja Gebhardin maalaukset 1890-luvulla vahvistivat suomalaista identiteettiä. Gebhard teki lähes kansatieteellisellä tarkkuudella kansanelämäkuvauksia.

Pekka Halonen, Pihamaalla, öljy 1903, Halosenniemen museo. Kuva: Toimituskuva

Albert Gebhard, Kotoinen ranta, 1896, öljymaalauk, yksityiskokoelma. Kuva: Harri Silander

Laatukuvamaisissa henkilöaiheissa on ymmärrystä maalaisväestöä kohtaan, kuten nähtävillä olevassa teoksessa Kehdon äärellä (1899). Gebhardin kotimaata kuvaavat maisema-aiheet ovat realistisia, kuten Kotoinen ranta (1896). Kumpikin teos on kuvattuna Nuoren Suomen joulualbumissa kuten myös Halosen Pyhäpäivä uudistalossa (1894).

Albert Gebhardia pidetään yhtenä keskeisenä uranuurtajana Suomessa piirustuksen alalla. Hänen erityisalaansa olivat humoristiset kuvitukset ja karikatyyrit. Gebhard tunnetaan myös suosittuna muotokuvamaalarina sekä innoittavana, ja nuorta tulevaa taiteilijasukupolvea kannustavana opettajana. ●

**PIIRUSTUSKOULUSTA
MAAILMALLE
– ALBERT GEBHARD
PEKKA HALOSEN VIERAANA
21.1.–6.9.2020**

Halosenniemi
Halosenniementie 4–6, Tuusula
p. 040 314 3466
www.halosenniemi.fi

Avoinna 1.6.–6.9. ma–su klo 11–18

Teksti: Liina Hurri
Kuva: Terhi Wermundsen

Hyvinvointia Tuusulan lähiluonnosta

Tuusulan kukkivat istutukset kutsuvat niin ihmis- kuin hyönteisasukkaita. Tervetuloa haistelemaan niittykukkia, maistelemaan marjoja ja bongamaan kimalaisia!

Tuusulan alueella on hoidettuja niittyjä jo enemmän kuin leikattavaa nurmikkoa. Niityillä on merkittävä rooli luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa, sillä ne tarjoavat mukavat puitteet katoaville pölyttäjille.

Niityt ovat paitsi maisemallisesti kiinnostavaa katsottavaa myös mainioita paikkoja harrastaa luonnon tarkkailua omilla kotikulmilla. Suurennuslasin avulla voi tutkailla kasveja, ja lähelle tarkentavilla kiikareilla pääsee ihailemaan vaikka perhosten tuntosarvia tai siipien kuviointia eläimiä häiritsemättä. Kiikarien ansiosta ötökkäkammoinenkin voi uskaltautua katselemaan pörriäisiä ilman pelkoa piste-
liäästä kohtaamisesta.

Kimalaislajien tunnistaminen on hauskaa ajanvietettä, mutta pörriäisten pelas-

tamisesta voi tehdä myös merkityksellisen harrastuksen osallistumalla kimalaisseurantaan, jossa kartoitetaan pölyttäjäkan-
toja.

Pörriäisiä ja muita hyönteisiä kannattaa niittyjen lisäksi bongailta kunnan hyönteishotelleista, joista uusimmat avataan kesällä Pellavapuistoon osallistuvan budjetoinnin projektina. Niin ikään osallistuvan budjetoinnin projektina Tuusulaan istutetaan tänä vuonna hedelmäpuita ja marjapensaita, joiden sato on tarkoitettu pörriäisten iloksi ja kaikkien kuntalaisten maisteltavaksi.

Kuntalaiset mukaan pörriäistalkoisiin

Tuusulalaiset viljelijät houkuttelevat pölyttäjiä näyttävillä kukkapelloillaan, jotka ovat osa alueen viehättävää kulttuurimaisemaa. Pörriäisiä voi kutsua myös pystytämällä hyönteishotelleja ja istuttamalla hyönteispölytteisiä kukkia pihalle tai parvekkeelle; pölyttäjät pitävät esimerkiksi

auringonkukista, syysastereista, krookuksista, kurjenpolvista, lumikelloista, punahatuista ja hunajakukista.

Kasvun ihmeen seuraaminen on innostavaa, hyvinvointia ylläpitävää ajanvietettä monen ikäisille.

Luonnossa verenpaine laskee ja mieliala nousee

Luonnon tarkkaileminen kohentaa tutkitusti mielialaa ja laskee verenpainetta. Parhaat terveyshyödyt saa irti kun luonnosta nauttii usein ja säännöllisesti. Tuusulalainen niittymaisema, kukat, perhoset ja pörriäiset tarjoavat elvyttäviä esteettisiä elämyksiä lähellä kotia kesän jokaisena päivänä.

Kunnan istuttamalla kasveilla onkin tärkeä tehtävä paitsi pörriäisten pelastamisessa myös kuntalaisten hyvinvoinnin vaalijoina. ●

Teksti ja kuva: Terhi Wermundsen

Lampaita kesälaitumille

Tänä kesänä Tuusulan kunnan maille Tuusulan jokilaaksoon, Kotorannanpuistoon ja Rykmentinpuistoon on tulossa lampaista ympäristönhoitajiksi. Ensi vuonna laidunalueita laajennetaan myös Anttilanrantaan.

Laidunnuksen tavoitteena on pitkän viljelyhistorian omaavien kulttuurimaisemien säilyttäminen sekä alueiden luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Oikein mitoitettuna laidunnuksen myötä alueiden maaperä köyhtyy vähitellen, ja perinteiset niitylajit saavat lisää elintilaa. Laiduneläimien lanta houkuttelee oletettavasti alueille uutta hyönteis- ja lintulajistoa. Yhtenä hoidon tavoitteena on myös vieraslajien torjunta. Laidunnus on erinomainen tapa hävittää jättipalsamia, sillä lampaat syövät sitä mielellään. Laiduneläimet elävöittävät maisemaa ja ovat varma kiinnostuksen kohde ainakin lähialueen asukkaille.

Alueille tehdään opastaulut, joissa kerrotaan niittyjen kasvillisuudesta ja hoidos-

ta. Laitumille tulee eläimille juomapaikat puuston katveeseen ja katokset suojaksi auringonpaisteelta ja sateilta. Eläinten hyvinvoinnin ja terveyden kannalta on tärkeää, että ihmiset eivät ruoki eläimiä esimerkiksi ruuantähteillä. Koiria ei myöskään tule päästää lammasaitauksiin. ●

Laidunnuksen tavoitteena on

- ylläpitää ja palauttaa alueen perinteistä kulttuurimaisemaa
- lisätä alueen luonnon monimuotoisuutta kasvillisuuden, hyönteisten, linnuston ja lahopuun muodossa
- torjua vieraslajeja
- lisätä alueen virkistyskäyttöä ja tarjota elämyksiä asukkaille ja
- tarjota tutustumiskohde ympäristökasvatukseen käyttöön.

Pidetään yhdessä pohjavesistä huolta!

Pohjavettä muodostuu sade- ja sulamisvesien imeytyessä maakerrokseen. Se on vettä, joka täyttää avoimen huokostilan maaperässä ja raot kallioperässä. Pohjavettä esiintyy maan uumenissa lähes kaikkialla. Pohjavesi soveltuu hyvin vesihuollon raakavedeksi, koska se kulkee muodostuessaan epäpuhtauksia suodattavien maakerrosten läpi. Vedenhankinnan kannalta merkittävimmät pohjavesivarastot on luokiteltu pohjavesialueiksi. Tuusulassa on 15 pohjavesialuetta sijoittuneina eri puolille kuntaa, esimerkiksi Hyrylän taajama on rakentunut tärkeälle pohjavesialueelle.

Pohjavesi on juomavettämme. Tuusulassa niin vesijohtoverkoston piirissä kuin oman kaivon varassa olevat taloudet käyttävät juomavetenään pohjavettä. Pohjavesiä on suojeltava, jotta meillä on käytössä hyvälaatuista juomavettä nyt ja tulevaisuudessa.

Tuusulassa juodaan raikasta luomuvettä

Tuusulassa vesijohtoverkoston alueella juodaan lähes kokonaan Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymän Jäniksenlinnan ja Rusutjärven vedenottamoilta saatavaa luonnollisen pohjaveden kaltaista tekopohjavettä. Tekopohjavesilaitoksilla Päijännetunnelista saatavaa hyvälaatuista vettä imeytetään harjun läpi pohjavedeksi. Matkalla hiekkakerrosten läpi pohjavesikaivoihin vesi puhdistuu aivan samalla tavalla kuin sade- ja sulamisvedet. Päijänteen vettä käytetään luonnollisen pohjavesiantoisuuden lisäämiseksi.

Vesijohtoverkoston kautta jaettavan veden kokonaismäärästä tekopohjavesien osuus on noin 70 prosenttia. Loppu saa-

daan luonnon pohjavesiesiintymistä. Tuusulan talousvesi on raikasta luomua, johon ei lisätä mitään kemikaaleja, ei edes usein desinfioidussa käytettyä klooria.

Pohjavettä uhkaavat monet tekijät

Talousveden hyvästä laadusta huolimatta pohjavesiä uhkaavat monet tekijät. Pohjaveden laadulle voivat muodostaa riskin etenkin öljysäiliöt, vaaralliset jätteet, kemikaalit, energiakaivot ja jätevedenkäsittely. Riskiä voi aiheutua niin yksittäisen asuinkiinteistön kuin yritysten toiminnasta. Jokainen voi kuitenkin omalla vastuullisella toiminnallaan turvata pohjaveden hyvän laadun.

Ympäristönsuojelulaki kieltää pohjaveden pilaamisen. Pohjavesialueet ovat suurelta osin pintamaalajeiltaan vettä läpäiseviä ja hyvin vettä johtavia, mikä tekee niistä herkästi likaantuvia. Se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden. Koska lika-ainepäästön havaitseminen on usein vaikeaa, ehtii haitallinen aine likaamaan pohjavesialuetta laajalti, ennen kuin likaantuminen havaitaan. Lisäksi pilaantuneen pohjaveden puhdistaminen on vaikeaa, hidasta ja kallista.

Pohjaveden suojelussa keskeistä on ennakointi

Pohjavesi pysyy parhaiten puhtaana ennakoimalla. Maankäytön suunnittelulla pyritään nykyään sijoittamaan pohjavesiä vaarantava toiminta pohjavesialueiden ulkopuolelle. Kaavoissa voidaan myös antaa määräyksiä pohjaveden suojelusta. Pohjavedelle aiheutuvaa riskiä voidaan lisäksi hallita ja minimoida erilaisten lupamenettelyjen ja määräysten kautta.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmilla pyritään myös varmistamaan puhtaan juoma- ja talousveden saantia vedenottoilta ja kiinteistöjen talousvesikaivoista. Osalla vedenottoista on suoja-alueet, joille on asetettu erilaisia määräyksiä koskien esimerkiksi öljysäiliöitä, jätevesien johtamista, vaarallisten aineiden varastointia, maaleikkausten tekemistä ja teiden rakentamista. Suoja-alueääräykset ovat oikeudellisesti sitovia ja ne tulee ottaa huomioon kaikessa suoja-alueilla tapahtuvassa toiminnassa.

Esitesarja *Tarkkana siellä pohjavesialueella!* kertoo keinoista, joilla eri toimijat voivat suojella pohjavettä. Sarjassa on esite kotitalouksille, kiinteistön lämmityksestä vastaaville, maataloustuottajille, pienteollisuudelle ja maankäytön suunnittelijoille.

Esitteet on päivitetty keväällä 2020 https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Vesien-suojelu/Pohjaveden_suojelu/Esitteet ●

Teksti ja kuva: Pekka Karppinen

Liian arvokasta tuhlattavaksi

Järkevä vedenkäyttö säästää pohjavettä, energiaa, puhdistuskemikaaleja – ja rahaa. Vesijalanjäljen pienentäminen on helppoa:

- Kuluta vähemmän tuotteita, joiden valmistaminen vaatii paljon vettä. Näitä ovat esim. puuvillavaatteet ja kahvi. Hanki siis farkut kirpputorilta ja nauti sen päälle kupillinen teetä!
- Jos hanasta pitää valuttaa litratolkulla vettä saadakseen lasillisen raikasta juotavaa, kannattaa pitää jääkaapissa vesikannua.
- Sulje suihku siksi aikaa, kun levität sampoota hiuksiisi. Poresuutin tuottaa veteen ilmakuplia, jotka saavat virtauksen tuntumaan runsaammalta.
- Muovin kierrätysyhdyt vesittyvät, jos se jynssätään putipuhtaaksi runsaalla vedellä. Oikea osoite vaikeasti puhdistettavalle pakkaukselle on sekajäteastia.
- Kastele kukat ja istutukset sadevedellä. Samalla hillitset haitallisia hulevesivirtaamia. Akvaarion vaihtovedessä ravinteet ovat valmiiksi mukana.
- Vaihdata tai korjauta vuotava vesikaluste. Tippavuotona viemäriin menee jopa kymmeniä litroja vettä vuorokaudessa.

Vedensäästövinkit antoi ympäristösuunnittelija **Annina Helminen** Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksesta.

Teksti: Minna Luoma

Hyrylään kohoaa maailman ensimmäinen hiilineutraali asuinalue

Asuntomessuja ei ole ehditty vielä edes viettää, kun Rykmentinpuistosta raikaa jo uusia kuulumisia. Asuntomessualueen länsipuolelle kohoaa tulevaisuudessa maailman ensimmäinen hiilineutraali asuinalue.

Rykmentinpuiston rakentamista jatkava, hiilineutraaliin asumiseen tähtäävä hanke sai alkunsa Hirsitaloteollisuus ry:n yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa käynnistämästä My Town! -pilottiprojektista. Hankkeen tavoitteena on kehittää kaupunkiympäristöön sopiva, hiilineutraalin yhdyskuntarakentamisen kokonaisvaltainen konsepti, joka perustuu hirren käyttöön.

Hirsi on rakennusmateriaalina ekologinen, sillä puulla on hiilijalanjälkeä pien-

tävä vaikutus. Lisäksi hirrellä on suotuisa vaikutus rakennusten sisäilmaan.

My Town! -hankkeesta oli kiinnostunut kaikkiaan kahdeksan kuntaa, joista toteutuskumppaniksi valikoitui sopivimpana Tuusulan Rykmentinpuisto.

Tavoitteena on, että hanke on valmis tämän vuoden loppuun mennessä. Kaupallisen rakennushanke lähtee toteutukseen vuonna 2021.

My Town! testaa, millä tavoin voi rakentaa ekologisesti

– Hankkeen tavoitteena on laatia yhteinen suunnitelma siitä, miten asukaslähtöinen, hiilineutraali asuinalue voidaan toteuttaa, kertoo asemakaava-arkkitehti **Jouni Määttä**. – Rykmentinpuistossa on haluttu

alueen kaavoittamisen, suunnittelun ja rakentamisen lisäksi toimia pilotointialueena erilaisille uusille ideoille.

Esimerkkejä ovat muun muassa kestävään energiaratkaisuun tähtäävä Nollaenergia 2020 -pilottihanke, avoin valokuituverkko sekä taideohjelman laatiminen ja sen käyttöönotto.

Hiilineutraalin asuinalueen tarkka valmistuminen on avoin. Siihen vaikuttaa muun muassa alueen kaupallinen kiinnostavuus. ●

Elias-karhun historia elää Rykmentinpuistossa

Pikkukarhunniitty, Isokarhunkierto, Eliaksenpolku. Rykmentinpuiston uudella asuinalueella on runsaasti karhuun viittaavia kadunnimiä. Kadut ovat saaneet nimensä Elias-karhun perusteella. Orpo karhunpoikanen tuli Tuusulaan Karjalasta. Suojeluskuntain päällikkö Lauri Malmberg sai sen lahjaksi vuonna 1928. Karhu muutti Rantatielle Päälystökouluun ja sieltä lyhyeksi toviksi Hyrylän varuskuntaan. Kepposteleva ja herkkuja ryöväävä pentu kasvoi nopeasti eikä se voinut enää kulkea vapaana. Karhun kohtaloksi koitui Korkeasaaren karhulinna, jossa se eli yhdessä Maija-karhun kanssa elämänsä loppuun saakka.

Rykmentinpuiston paikallishistoriaa valotti museoamnuenssi Jaana Koskenranta ●

Jokelaan avautuu senioripuisto

Ikäihmisten liikuntapaikka on suunniteltu yhdessä sen tulevien käyttäjien kanssa.

Kahvapenkki, jonka vieressä on polkimet, vahvistaa jalkalihaksia. Penkin toisella reunalla voi treenata istumaan laskeutumista ja nousemistä. Lisäksi laitetta voi hyödyntää venytyksissä.

Tuossa on yksi Jokelan Notkopuistoon kesäkuussa valmistuvan senioripuiston laitteista. Idea puistosta tuli ikäihmisiltä ja sitä ehdotettiin jo vuoden 2019 osallistuvassa budjetoinnissa. Asukasäänestyksessä hankkeeseen suunnatut varat eivät tuolloin riittäneet, mutta kunta tuli mukaan rahoittamaan tärkeätä projektia.

– Senioripuiston liikuntalaitteet sopivat hyvin ikäihmisille. Ne auttavat lihaskunnan ja toimintakyvyn ylläpidossa. Ne käyvät hyvin myös esimerkiksi lonkka- tai polvileikkauksen jälkeiseen kuntoutukseen, Jokelan Eläkkeensaajat ry:n tiedottaja **Anneli Koivunen** kertoo.

Tärkeää on tietenkin myös puiston tarjoama mahdollisuus yhdessäoloon. Tämä onnistuu paitsi liikuntalaitteiden luona myös sen boccia-kentällä.

– Ikäihmisten joukossa on paljon yksinäisiä ihmisiä. Puistossa voi tavata muita ja vaihtaa kuulumisia, Koivunen iloitsee.

Monipuolinen kattaus laitteita

Liikuntapaikan hoitaja **Jari Kuusrainen** kertoo, että puisto on suunniteltu yhdessä sen tulevien käyttäjien kanssa.

– Jokelan Eläkkeensaajat on auttanut meitä löytämään ikäihmisten tarpeisiin sopivat ja heille turvalliset laitteet, Kuusrainen kertoo.

– Järjestimme kahvikerhossamme äänestyksen mieluisimmista laitteista. Toiveemme on otettu hyvin huomioon, Koivunen mainitsee.

Ideana on, että kokonaisuuteen kuuluu monipuolisesti eri lihasryhmiä ja eri val-

miuksia ylläpitäviä laitteita. Kahvapenkipoljin-laitteen lisäksi puistosta löytyy esimerkiksi jousipenkki, astinlauta, olkapäätreeniä tarjoava laite sekä tasapainoiluun tarkoitettu aaltoileva puomi ja sen tukikaitena toimiva vähintään yhtä aaltoileva käärmeputki.

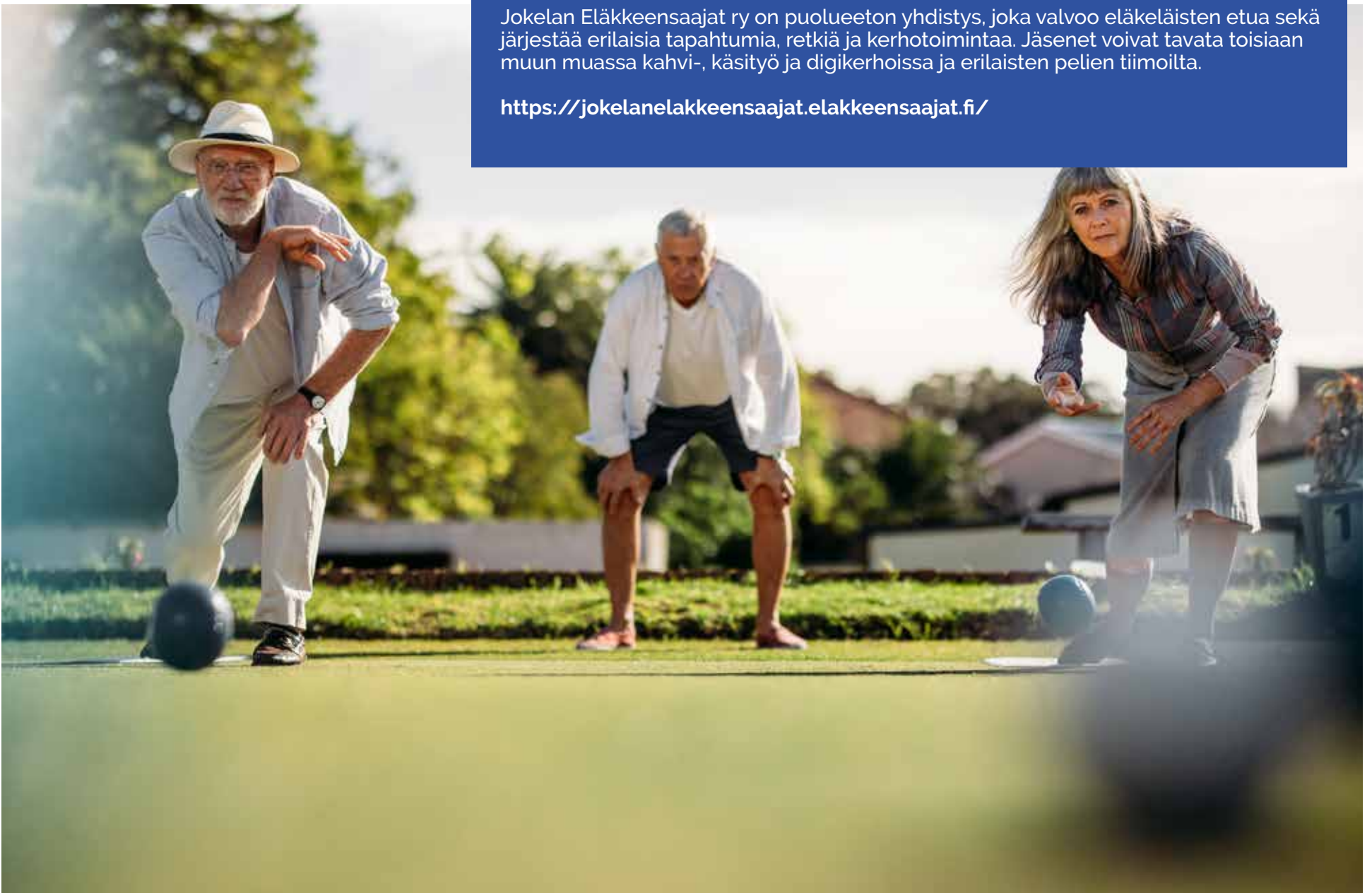
Boccia-kentälle on varattu tekonurmelalla päällystetystä puistosta noin kolmannes. Se erottuu muusta alueesta omilla väreillään.

Jokelan Eläkkeensaajat on auttanut puiston suunnittelussa, mutta se on luonnollisesti tarkoitettu kaikille ikäihmisille.

Senioripuiston avajaiset pidetään keskiviikkona 24.6. Ilmoittautumiset tapahtuman maksimissaan 8 hengen aikataulutetuihin liikuntaryhmiin: Anneli Koivunen p. 050 5281 546. Ilmoittautumiset viimeistään maanantaina 22.6. ●

Jokelan Eläkkeensaajat ry on puolueeton yhdistys, joka valvoo eläkeläisten etua sekä järjestää erilaisia tapahtumia, retkiä ja kerhotoimintaa. Jäsenet voivat tavata toisiaan muun muassa kahvi-, käsityö ja digikerhoissa ja erilaisten pelien tiimoilta.

<https://jokelanelakkeensaajat.elakkeensaajat.fi/>

Kellokosken uudet uimakopit kertovat alueen historiasta

Osaatko kertoa enemmän kuvaustilanteista tai tunnistatko niissä esiintyviä henkilöitä?

Tuusulan museo on kiinnostunut tiedoistasi. Ota yhteyttä museoamanuenssiin sähköpostilla jaana.koskenranta@tuusula.fi.

Uimakoppeja, joiden valokuvat kertovat alueen historiasta, löytyy myös Hyrylän urheilukeskuksen lammelta ja rannan kunnostamisen jälkeen Jokelan koulun lammelta.

Kellokosken uimarannan uudet uimakopit on varustettu valokuvilla, joissa sukellaan vuosikymmenten taakse.

Osallistuvan budjetoinnin projektina Kellokosken uimarannalle tulee kaksi uimakoppia, oma miehille ja oma naisille.

- Lisäksi uimakoppien vieressä on kuntoilulaite, jossa voi nostella tukkeja ylös alas, **Jukka Nyman** Tuusulan kunnan vapaa-ajanpalveluista mainitsee.

Uimakopit kertovat myös alueen historiasta. Niiden ulkoseiniin on painettu vanhoja valokuvia elämästä Kellokoskella.

Matti Lindin vuonna 1959 ottamassa valokuvassa lapset seisovat juhlallisessa rivissä laiturilla odottamassa nimitystään uimamaisteriksi. Seremoniamestarina toimii johtaja **Nils-Erik Carlander** Kellokosken Tehtaalta.

Sama kuvaaja ikuisti samana vuonna myös tehtaan asuntoalueen nurmikolle istahtaneet lapset, jotka hymyilevät kilpaa auringon kanssa. Missään ei näy kännyköitä - tietenkään - mutta yhdellä tenavista on pieni lelupuhelin langallisena versiona.

Lenkkikurssilaiset ovat asettuneet ryhmäkuvaan 1940-luvulla ja kuvaajana on ollut itse tehtaanjohtaja, insinööri **Torsten Carlander**. ●

YHTEISÖTILAT

Yhteisötilat meidän kaikkien käytössä

A

sukkaille, yhdistyksille ja yhteisöille on Tuusulassa tarjolla maksuttomia tiloja eri puolilla kuntaa. Tilat ovat kokoontumisia, kokouksia, harrastuksia ja erilaisia puuhailuja varten. Tuusulan kunta haluaa tällä tavalla tukea tuusulalaisten omaehtoista toimintaa ja yhdessä tekemistä.

- Maksuttomat tilat ovat yksi tapa tukea paikallisia toimijoita. Tuusulan elinvoima ja tuusulalaisten hyvinvointi syntyy kohtaamisissa ja yhteistyössä eri tahojen kanssa, muistuttaa Tuusulan yhteisömanageri **Katja Repo**.

Koronakevät sulki yhteisötilat maaliskuulta toukokuulle. Yhteisötilat avasivat ovensa taas 1.6.2020 alkaen. Nyt vuoroja voi taas varata omaan tai porukkinsa käyttöön.

Timmi-tilavaraus 24/7

Sähköisessä Timmi-tilavarausohjelmassa pääsee tekemään varauksia ja tarkastamaan tilojen varauksilanteen. Varaukset tehdään verkko-osoitteessa asp3.timmi.fi.

Ennen varausta tulee rekisteröityä ohjelman käyttäjäksi. Ohjeet löytyvät sivulta tuusula.fi/varautiloja ja Tuusinfosta. Käyttäjätunnusten hakijana voi toimia yksityishenkilö tai rekisteröitynyt järjestö tai yhdistys. Vakiovuorojen haku on kerran vuodessa ja yksittäisiä vuoroja voi hakea pitkin vuotta.

Yhteisötilat

Aunela

(Jääkäripolku 1 04300 Tuusula)
Uusin yhteisötila keskellä Hyrylää tarjoaa tilat erilaisille pienimuotoisille tapahtumille ja kokouksille. Yhteisötilassa on kaksi 10 hengen kokoushuonetta, av-laitteisto, aula-tila ja pieni keittiö. Tilassa on kohdevalot ja ripustuskiskot teosten esille laittoa varten. Aunelaa voivat varata myös yritykset. Katso varauksilanne: tuusula.fi/aunela

Kalliopohja

(Kalliopohjantie 5, 04300 Tuusula)
Kerrostalon alakerrassa sijaitseva vastaremontoitu 70 neliön tila soveltuu noin 35 hengen kokoontumisiin. Tilassa on videotykki ja valkokangas sekä erillinen keittiö. Katso varauksilanne: tuusula.fi/kalliopohja

Kellotupa

(Koulutie 20, 04500 Kellokoski)
Kaksikerroksisessa yhteisötilassa on varattavissa kaksi eri salia ja neuvotteluhuone.

Alakerrassa on videotykki ja valkokangas. Molemmassa kerroksissa on erilliset keittiöt. Katso varauksilanne: tuusula.fi/kellotupa

Mäntymäki

(Luurikuja 1, 04300 Tuusula.)
Hyrylässä sijaitseva Mäntymäki soveltuu noin 70 hengen tilaisuuksia, kerhotoimintaa ja kokoontumisia varten. Tilassa on äänentoistolaitteet, videotykki, tietokone ja valkokangas. Ison salin lisäksi tilassa on aulatilaa ja erillinen keittiö. Keittiössä kodinkoneiden lisäksi noin 70 hengen kahviamastiasta ja tarjoiluastioita. Tila on esteetön. Katso varauksilanne: tuusula.fi/mantymaki

Lisäksi yhteisöjen varattavissa on muita maksullisia kokoontumistiloja, kuten Fjällbon huvimaja, Jokelan tiilitehtaan ruokala, Metsäpirtti, uimahallin kokoustila sekä kirjastojen ja koulujen tiloja.

Katso lisää tuusula.fi/tilojakuntalaisille

Katso yhteisötilat osoitteessa:
tuusula.fi/yhteisotilat

Varaukset ja Timmi-tilanvarausohjelman käyttäjätunnukset asiakaspalvelu Tuusinfosta, (Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula),
tuusinfo@tuusula.fi,
puhelinnumero: 09 8718 3070.

Rahoita ideasi uudella tavalla

Osallistuva budjetointi saattaa olla jo tuttu sana. Nyt tulee hybridirahoitus. Mutta mistä on kysymys?

Tuusulan kunta tukee asukkaiden aktiivisuutta ja ideoiden toteutumista uudella hybridirahoituksella. Rahat kerätään vastikkeellisella joukkorahoituskampanjalla tai pienkeräyksellä. Ideoiden toteutukseen voi saada rahaa yksityisiltä ihmisiltä, yrityksiltä ja kunnalta.

Asukkaiden ideat voivat olla asuinalueita elävöittäviä, yhteisöllisyyttä ja asukkaiden osallisuutta eri tavoin edistäviä tapahtumia tai pienimuotoisia projekteja. Saavutettavuuden ja erityisryhmien huomioiminen katsotaan eduksi. Jos ideasi saa tarpeeksi kannatusta muilta tuusulalaisilta, kunta lähtee mukaan rahoittamaan sitä. Eikä kyse ole pelkästä yhdessä rahoittamisesta vaan myös yhdessä tekemisestä! ●

1. Vie ideasi tai jo valmis suunnitelmasi mesenaatti.me/tuusula.fi-alustalle.
2. Ideasi voidaan alustalla kommentoida ja kehittää yhteistuumin eteenpäin.
3. Ideasi muuttuu joukkorahoituskampanjaksi. Kuka tahansa voi rahoittaa sitä tai tarjota toteutusapua, esimerkiksi työtä, tarvikkeita tai tiloja sen mukaan, mitä olet pyytänyt. Tässä kohtaa kampanjaasi voi myös kannattaa peukuttamalla.
4. Jos saat kokoon 70 % hankkeen summasta, kunta rahoittaa loput 30 %. Jos kampanjasi on saanut paljon peukutuksia, kunnan rahoitusosuus kasvaa 40 prosenttiin!
5. Voit toteuttaa ideasi!

Kokeilu on osa Sitran demokratiakokeiluja 2020.

Se toteutetaan yhdessä Tampereen ja Mesenaatti.me:n kanssa.

Lisätiedot
www.tuusula.fi/hybridirahoitus

Kahvitella voi myös virtuaalisesti

Koronapandemia sai meidät pitämään fyysistä etäisyyttä. Emme kuitenkaan lakannet pitämästä yhteyttä toisiimme.

Toukokuun ajan ikäihmisten arkea ovat piristäneet virtuaalikahtit. Ennestään toisilleen tuntemattomat ihmiset ovat kokoontuneet Tuusulan kunnan järjestämään yhteiseen kahvihetkeen puhelimitse.

Samassa puhelussa on ollut kerrallaan viisi henkilöä: neljä ikäihmistä ja ohjaaja. Virtuaalikahttien keskusteluissa on käsitelty muun muassa lapsuusmuistoja, sananlaskuja ja pohdittu unelmien kesää. Osallistujat ovat tulleet toisilleen tutuiksi ja puhelinnumeroja on vaihdettu uusien ystävien kesken.

Osallistujalle soitetaan sovittuna aikana ja hänet yhdistetään yhteiseen puheluun. Osallistujalta itseltään ei edellytetä toimenpiteitä.

– Virtuaalikahtit ovat saaneet niin hyvää palautetta, että niitä jatketaan vielä kesän aikana, kehittämispäällikkö **Heidi Hagman** lupaa. Virtuaalikahtteille voi ilmoittautua soittamalla ikäihmisten palvelunumeroon 040 314 3160. ●

Virtuaalikahttien mallin ovat kehittäneet yhteisöpedagogiopiskelija Tanja Laitila ja yhteisömanageri Katja Repo.

Malliin voit tutustua tarkemmin innokyla.fi-sivustolla.

Uudet kahvittelijat tervetulleita!

Kiinnostuitko virtuaalikahtteista? Osallistuminen on maksutonta ja ainoa, mitä tarvitaan, on puhelin. Puhelin voi olla lanka- tai matkapuhelin.

Teksti: Liina Hurri
Kuva: Katja Repo

Koko kesä ulkoillen

Tuusulassa riittää ulkoilu- ja liikuntamahdollisuuksia. Kokoimme parhaat tärpit eri ikäisille ulkoilmaihmisille.

Lähde eväsretkelle

Tuusulan monimuotoisesta luonnosta löydät varmasti mieleisen retkipaikan – myös esteettömään menoon. Joko tunnet jylhän Sarvikallion, Rykmentinpuiston historiallisen metsän, sympaattisen Alhonlammen ja Kolsan mäntyiset metsäpolut?

Järjestä kesäolympialaiset

Tuusulan vapaa-aikapalvelujen liikunta-vaunuun on koottu lasten pelejä ja välineet monenlaisten pallopelien, mölkyn sekä frisbeegolfin pelaamiseen ja yleisurheiluun. Vaunun vuokraus maksaa paikkakuntalaisille 25 €/vrk ja ulkopaikkakuntalaisille 50 €/vrk. Varaa vaunu: 040 314 3495 tai liikunta@tuusula.fi.

Jumppaa puistossa tai parvekkeella

Tuusulan vapaa-aikapalveluiden liikunnanohjaajat ohjaavat senioritalojen pihoilla jumppia ikäihmisille. Näihin jumppiin voit osallistua myös omalta parvekkeelta tai ikkunasta seuraten. Lisäksi kehittämisverkostot ja monet muut tahot järjestävät puistojumppia läpi kesän – kokeile vaikka matalan kynnyksen Lylleröjumppaa tai tanssillista Puisto-Sambicia. **Katso lisää:** www.tuusula.fi/puistojumppat

Seikkaile rastiradalla

Hyrylän Jokipuistoon on viety 15 erilaista luontoaiheista havainto- ja kysymysrastia.

Omatoimisesti kierrettävä rastirata on hauska ja opettavainen ohjelmanumero lapsiperheille. Myös Jokipuistossa voi bongata puihin kiinnitetyjä luontorasteja.

Treenaa lähiliikuntapaikalla

Tuusulan kunnan lähiliikuntapaikat ovat koulujen ja päiväkotien aktiivisessa käytössä, mutta iltaisin, viikonloppuisin ja loma-aikoina ne ovat kaikille kuntalaisille tarkoitettuja liikunta- ja virkistyspaikkoja. Ei muuta kuin puntille!

Pelaa frisbeegolfia

Tuusulassa on monta paikkaa rennon kesäisen frisbeegolfin harrastamiseen. Hyrylän urheilukeskuksen rata on suljettu työmaan vuoksi, mutta oletko jo käynyt heittelemässä Rykmentinpuistossa, Ristikivellä, Notkopuistossa ja Ohkolan sairaalan puistossa?

Polski ja soutele

Tuusula on vesipetojen kesäparatiisi. Uimaan pääsee kunnan virallisilta uimarannoilta, jotka sijaitsevat Kellokosken Omenalahdentielle, Rusutjärvellä, Hyrylän urheilukeskuksessa, Häklillä ja Jokelassa. Myös uimahalli on avoinna kesällä.

Soutelemaan voi lähteä Tuusulanjärvelle – vuokraa vene Gustavelundista tai Halosenniemen museolta. Tiedustelut: 040 582 1061 tai 0400 425 218 / Gustavelund ja 040 314 3466 / Halosenniemi.

Muista turvaväli!

Ulkona liikkuminen on turvallinen harrastus koronapandemian aikanakin. Tuusulan harrastuspaikoilla on opasteita, jotka ohjaavat ulkoilemaan turvallisesti. ●

Lumoudu lähimetsästä

Tuusulan metsät sisältävät runsaasti luonnoltaan monimuotoisia virkistyskohteita, joihin kannattaa ehdottomasti tutustua!

Olemme koonneet käyttöösi muutamia lähimetsävinkkejä Tuusulan lähimetsät -sivullemme: www.tuusula.fi/lahimetsat

Saatavilla myös Tuusulan lähimetsät tutuiksi -kartasto asiakaspalvelupiste TuusInfosta. Löydät kartaston myös sähköisessä muodossa Tuusulan lähimetsät -sivulta. ●

Koronavirusepidemian aikana

Kunnan palvelut koronavirusepidemian aikana

Koronavirusepidemian aiheuttamia rajoituksia puretaan jo osittain. Esimerkiksi uimahalli, kirjastot, museokohteet ja yhteisötilat ovat avanneet ovensa. Koronavirusepidemia ei kuitenkaan ole vielä täysin ohi ja palveluihin kohdistuu erilaisia rajoituksia.

Lisätietoa koronavirusepidemian aikaisista palveluista Tuusulassa on koottu verkkosivulle www.tuusula.fi/koronavirus. Tietoa kunnan palveluista saa myös asiakaspalvelu TuusInfosta ja ikäihmisten palvelunumerosta.

Asiakaspalvelu TuusInfo, puhelin 09 8718 3070, sähköposti tuusinfo@tuusula.fi. TuusInfo palvelee maanantaista torstaihin kello 8–15 ja perjantaisin kello 8–12.

Ikäihmisten palvelunumero 040 314 3160 palvelee arkisin kello 9–16 ja lauantaisin kello 9–14.

Voit ilmoittaa korona-ajan palvelutarpeestasi myös sähköisellä lomakkeella osoitteessa www.tuusula.fi/koronaeristys.

Uutta kesällä: Lasten ja nuorten puistoruokailu kesällä 2020

Tuusulan kunta tarjoaa maksuttoman lämpimän lounaan tuusulaisille alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille neljässä puistossa. Koronatilanteesta johtuen ruoka annostellaan kertakäyttölautasille, jotka saa puistosta, mutta ruokailijan tulee ottaa mukaan omat aterimensa ja haluamansa juoma esim. juomapullossa. Puistoruokailun tarkemmat tiedot ja ruokalistat ovat luettavissa osoitteessa www.tuusula.fi/puistoruokailu.

- 8.6.–18.6. Kotkanpuisto, Riihikallio
- 22.6.–31.7. Tuusulan uimahallin viereinen viheralue, Hyrylä
- 8.6.–31.7. Notkokuisto (Notkokuiston päiväkodin puoleinen puiston osa), Jokela
- 8.6.–31.7. Björkenheimin puisto (Roinilan päiväkodin läheisyydessä), Kellokoski

Mistä saat apua, jos sinulla on oireita

- Tee oirearvio Keusoten verkkosivuilla: www.keski-uudenmaan-sote.fi/koronavirus. Sinuun otetaan yhteyttä saman päivän aikana.
- Jos sinulla on hengitystieoireita, etkä pärjää kotona, soita Keusoten koronahoitopuhelimeen 019 226 0099. Puhelin on avoinna joka päivä kello 8–20.
- Henkeä uhkaavassa hätätilanteessa soita yleiseen hätänumeroon 112.

Mistä saat apua arjen haasteisiin

- Keusote antaa neuvontaa ja tukea asiakasohjauksen ja sosiaalipalveluiden puhelinpalvelussa asiakasryhmittäin maanantaista torstaihin kello 8–15 ja perjantaisin kello 8–13.
  - Lapsiperheet ja nuoret, 019 226 0401
  - Työikäiset, 019 226 0402
  - Ikäihmiset, 019 226 0403
  - Vammaispalvelut, arkisin 9–14, 019 226 0433
- Aikuissosiaalityön toimistot sijaitsevat Hyrylässä (Autoasemankatu 2), Jokelassa (Opintie 1) ja Kellokoskella (Kuntotaival 2). Työntekijöiden puhelinnumerot löytyvät Keski-uudenmaan sote-kuntayhtymän nettisivuilta www.keski-uuudenmaasote.fi.
- Talous- ja velkaneuvonnan puhelinpalvelu palvelee maanantaista perjantaihin kello 8–16.15 ja puhelinneuvonta maanantaista torstaihin kello 10–12. Vastaanotto ajanvarauksella.
  - Keski-Uudenmaan talous- ja velkaneuvonta, Hyvinkää, osoite: Urakankatu 1 B, 2. krs, 05900 Hyvinkää, puhelin: 029 566 0233, sähköposti: keski-uusimaa.velkaneuvonta@oikeus.fi
  - Keski-Uudenmaan talous- ja velkaneuvonta, Järvenpää, osoite: Sibeliuksenkatu 15 B, 04400 Järvenpää, puhelin: 029 566 0198, sähköposti: keski-uusimaa.velkaneuvonta@oikeus.fi
- Ohjeet perustoimeentulotuen hakemiseen löytyvät Kelan sivuilta: <https://www.kela.fi/toimeentulotuki>.

Pidä huolta kunnostasi!

Koronavirusepidemian aikana on tärkeä pitää huolta henkisestä ja fyysisestä kunnosta. Etenkin ikäihmisten on syytä kiinnittää huomiota toimintakykynsä ylläpitoon.

Kattavammat vinkit löydät THL:n sivuilta www.thl.fi. Huom! Sivulla 26 on vinkkejä monenlaiseen liikkumiseen,

- Etsi itsellesi mielekästä tekemistä.
- Liiku päivittäin.
- Pidä huolta turvaväleistä ulkona.
- Syö säännöllisesti ja monipuolisesti.
- Pidä yhteyttä läheisiin ja ystäviin myös poikkeusaikana.
- Käytä etäyhteydenpitovälineitä kuten puhelinta ja videopuheluita.
- Kun tarvitset apua, pyydä sitä.
- Hyödynnä verkon monet palvelut.
- Älä peru varattuja lääkäriaikoja ilman syytä tai jätä sairauksiasi hoitamatta.

Muista: Taloushuoliin löytyy apua!

Muista, että sinun ei tarvitse eikä kannata jäädä yksi taloudellisten huolien kanssa. Oikeusaputoimistot hoitavat talous- ja velkaneuvontaa. Talous- ja velkaneuvonta palvelee arkisin klo 8.00–16.15. Voit ottaa yhteyttä mihin tahansa oikeusaputoimistoon asuinpaikasta riippumatta. Keski-Uudenmaan oikeusaputoimisto: 029 56 60233, keski-uusimaa.velkaneuvonta@oikeus.fi.

Näin ehkäiset koronaviruksen leviämistä

Vältä ihmisjoukkoja ja tungoksia ja pidä vähintään metrin etäisyys kanssaihmiin. Oma ja läheistensä tartuntariskiä voi myös alentaa huolehtimalla käsi- ja yskimishygienistä.

- Pese kädet vedellä ja saippualla usein ja huolellisesti, ainakin 20 sekunnin ajan.
- Käytä alkoholipohjaista käsihuhdetta, jos et voi pestä käsiäsi.
- Älä kosketele silmiä, nenää tai suuta, ellet ole juuri pessyt käsiäsi.
- Yski ja aivasta kertakäyttöiseen nenäliinaan ja laita nenäliina heti roskeen. Jos sinulla ei ole nenäliinaa, yksi tai aivasta hihaan, älä käsiisi.
- Jos kaikesta huolimatta sairastut, jää kotiin lepäämään.

MATKAILE KULTTUURIN JA MONIEN LUONTOKOHTTEIDEN TUUSULAAN!

Uusi matkaopas on nyt julkaistu. Hae omasi esimerkiksi Tuusulan museoista, keskitetystä asiakaspalvelusta tai sivulta www.tuusula.fi/matkailu.

Liiku kulttuuri- ja luontokohteisiin polkupyörällä!

Lue lisää vuokrattavista pyöristä: www.tuusula.fi/fillarit

TUUSULA

Tuusula
– Kulttuurin nälkään,
elämän janoon

Kuva: Kaapo Kamu

Leikkaa talteen!

Asiakaspalvelu TuusInfo

Tuusulan kunnan keskitetty Asiakaspalvelu TuusInfo palvelee kuntalaisia, matkailijoita, yrityksiä ja yhteisöjä sekä kunnan työntekijöitä. Asiakaspalvelupisteestä saa palvelua esimerkiksi HSL-asioihin ja -lippuihin liittyen sekä neuvontaa kunnan palveluihin liittyen. TuusInfo huolehtii myös #fiksaatusulaa-palvelusta.

Yhteystiedot

Osoite: Tuusulan pääkirjaston rakennus (Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula)
Sähköposti: tuusinfo@tuusula.fi
Puhelinnumero: 09 8718 3070

Aukioloajat toistaiseksi (1.4.2020 lähtien)

Maanantai 8.00–15.00
Tiistai 8.00–15.00
Keskiviikko 8.00–15.00
Torstai 8.00–15.00
Perjantai 8.00–12.00
Arki- ja juhlapyhien aattoina olemme auki kello 8–14

Etsitkö jonkin muun palvelumme puhelinnumeroa? Soita Tuusulan kunnan puhelinvaihteeseen 09 87181, josta sinut ohjataan etsimäsi palvelun numeroon.

Kuva: Antti Kallio

TUUSULA